

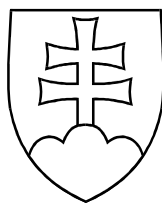
GENERÁLNY ŠTÁB OZBROJENÝCH SÍL SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Schvaľujem.

Náčelník Generálneho štábu
ozbrojených síl Slovenskej republiky
generál Ing. Ľubomír B U L Í K , CSc., v. r.

Bratislava 20. marca 2009

VOJENSKÝ PREDPIS

**o metodike výcviku malých ženijných jednotiek,
skupín a oddielov**

BRATISLAVA 2009

Žen-2-8

Záznamy o změně a doplnění vojenského předpisu:

1. ....
2. ....
3. ....

PRVÁ HLAVA ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

Čl. 1

Predmet vojenského predpisu

(1) Vojenský predpis o metodike výcviku malých ženijných jednotiek, skupín a oddielov (ďalej len „predpis“) upravuje jednotný postup pri výcviku malých ženijných jednotiek.

(2) Predpis upravuje:

- a) charakteristiku, organizačné zloženie, materiálne a technické zabezpečenie a zásady bojového použitia malých ženijných jednotiek, skupín a oddielov v základných druhoch bojovej činnosti,
- b) zásady a spôsob vedenia bojovej dokumentácie, organizáciu súčinnosti s veliteľmi mechanizovaných a tankových jednotiek a útvarov; zahrňuje zásady pre velenie malým ženijným jednotkám (skupinám, oddielom) a organizáciu spojenia s nimi,
- c) zásady bojového použitia malých ženijných jednotiek pri poskytovaní ženijnej podpory; všeobecné zásady ženijnej podpory sú uvedené v internom predpise.¹⁾

(3) Predpis je určený pre veliteľov a príslušníkov:

- a) ženijných vojenských útvarov a ženijných vojenských jednotiek,
- b) veliteľov vševojskových zväzkov a útvarov, ktorí majú v podriadenosti ženijné jednotky,
- c) veliteľstiev ozbrojených síl a generálneho štábu ozbrojených síl.

Čl. 2

Základné pojmy

(1) Na účely tohto predpisu majú pojmy tento význam:

- a) deštrukčný oddiel (DO) je jednotka, ktorá pripravuje objekt na ničenie,
- b) jednotka ochrany ničeného objektu (JONO) je mechanizovaná jednotka s predurčením na ochranu ženijnej jednotky, ktorá pripravuje objekt na ničenie,

---

¹⁾ Vojenský predpis Ženijné zabezpečenie vševojskového boja v znení neskorších predpisov (evid. zn. Vševojsk-2-2/s).

- c) oddiel na odstraňovanie následkov je ženijná jednotka v sile čaty až roty určená na plnenie úloh ženijnej podpory prechodu cez rozrušený terén zbraňami hromadného ničenia,
- d) oddiel na zabezpečenie pohybu (OZP) je ženijná jednotka predurčená na zabezpečenie rýchleho tempa postupu mechanizovanej brigády,
- e) oprávnený veliteľ je profesionálny vojak, spravidla veliteľ jednotky, útvaru alebo zväzku pozemných síl alebo odborný funkcionár, ktorý má vo svojich funkčných povinnostiach potrebné právomoci vo vzťahu k iným profesionálnym vojakom,
- f) roznetová hliadka (RH) je ženijná jednotka v sile jeden plus traja vojaci s úlohou podľa nariadenia veliteľa skupiny prípravy ničenia odpáliť nálože v objekte pripravenom na ničenie,
- g) skupina na úpravu ciest (SkÚC) je vytvorená ženijná jednotka zo ženijnej roty brigády posilnená mechanizovanou jednotkou s predurčením zabezpečiť pohyb jednotiek mechanizovanej brigády,
- h) skupina prípravy ničenia (SkPN) je ženijná jednotka vykonávajúca prípravu objektu na zničenie,
- i) sprievodná skupina (SSk) je ženijná jednotka vybavená prostriedkami na zriaďovanie priechodov v zátarasách a na úpravu ciest,
- j) ženijný oddiel sa vytvára zo ženijnej čaty až ženijnej roty s technikou a materiálom; je predurčený na plnenie úloh v súlade s rozhodnutím oprávneného veliteľa,
- k) ženijná prieskumná hliadka (ŽPsH) je malá prieskumná ženijná jednotka s úlohou získavať správy ženijného charakteru o nepriateľovi a teréne pred zostavou, na bokoch a v hĺbke bojovej zostavy nepriateľa,
- l) ženijná pozorovacia hliadka (ŽPozH) je malá ženijná jednotka určená pre prieskum pozorovaním, prípadne načúvaním,
- m) ženijná skupina je ženijná jednotka vytvorená z jedného alebo niekoľkých ženijných družstiev; je predurčená na plnenie úloh ženijnej podpory samostatne alebo v súčinnosti s mechanizovanou (tankovou) jednotkou.

(2) Pojmy protipechotné míny, protipechotné mínové polia a zmiešané mínové polia treba chápať iba v súvislosti s prekonávaním týchto mínových polí položených nepriateľom s cieľom obnoviť stav pred začatím ozbrojeného

konfliktu alebo za účelom odmiňovacích prác po skončení ozbrojeného konfliktu. V tejto problematike sú zohľadnené niektoré oblasti medzinárodného práva.²⁾

D R U H Á   H L A V A **VŠEOBECNÉ ZÁSADY**

Čl. 3

Význam každodennej prípravy ženijných jednotiek

Boj sa vyznačuje rozhodnosťou, vysokou manévrovateľnosťou, dynamickosťou, rýchlymi a náhlymi zmenami bojovej situácie a kladie stále vyššie požiadavky na jeho efektívne zabezpečenie, ako aj účelné využitie všetkých jednotiek ženijnej podpory a ich bojových prostriedkov. Splnenie uvedených požiadaviek vyžaduje od veliteľov ženijných jednotiek už v mieri dobre organizovať a riadiť každodenný výcvik svojich podriadených a pripravovať ich tak na úspešné plnenie úloh ženijnej podpory.

Čl. 4

Vyčleňovanie skupín, oddielov a jednotiek

(1) Úlohy ženijnej podpory boja na taktickom stupni plnia ženijné roty mechanizovaných brigád a z nich vyčleňované skupiny a oddiely. Vyčleňované skupiny, oddiely a jednotky plnia úlohy samostatne alebo v súčinnosti s ostatnými jednotkami.

(2) Ženijnú skupinu spravidla tvorí časť družstva, resp. jedno alebo niekoľko ženijných družstiev s vyčlenenou technikou a materiálom, spravidla od ženijných rôt mechanizovaných brigád. Skupina je určená na plnenie čiastkových úloh ženijnej podpory. Skupiny plnia samostatne alebo v súčinnosti s mechanizovanou (tankovou) jednotkou, prípadne s jednotkami iných odborností. Ich zloženie určuje príslušný veliteľ v závislosti od plnenia úlohy.

---

²⁾ Dohovor č. 121/1999 Z. z. o zákaze použitia, skladovania, výroby a transferu protipechotných mín a o ich zničení (platnosť pre SR 1. 8. 1999), Protokol č. 457/2004 Z. z. o zákazoch alebo obmedzeniach použitia mín, nástražných systémov a iných zariadení (Protokol II v znení z 3. mája 1996) k Dohovoru o zákazoch alebo obmedzeniach použitia určitých konvenčných zbraní, ktoré môžu byť považované za nadmerne zraňujúce alebo majúce nerozlišujúce účinky (platnosť pre SR 30. 5. 2000).

(3) Ženijný oddiel tvorí ženijná čata, spravidla vyčleňovaná od ženijných rôt mechanizovaných brigád, až rota vyčlenená od ženijného práporu s technikou a materiálom, prípadne posilnená mechanizovanými jednotkami podľa rozhodnutia veliteľa. Oddiel je určený na plnenie úloh v súlade so zámerom veliteľa. Úlohy plní spravidla v súčinnosti s mechanizovanými (tankovými) jednotkami a útvarmi.

Čl. 5

Oddiel na zabezpečenie pohybu

OZP je určený na zabezpečenie rýchleho tempa postupu mechanizovanej brigády. Núdzovo upravuje cesty, odstraňuje prekážky a zátarasy pri presunoch jednotiek a útvarov, pri prielome obrany nepriateľa, pri zabezpečení obchvatu nepriateľa jednotkami brigády ako aj pri presakovaní skupín brigády do hĺbky postavení nepriateľa. Do OZP sa spravidla začleňujú ženijné jednotky s odtarasovacími prostriedkami a prostriedkami na mechanizáciu cestných a mostných prác. Posilňuje sa jednotkami radiačnej, chemickej a biologickej ochrany (RCHBO) na vykonanie dekontaminácie kontaminovaného terénu.

Čl. 6

Sprievodná skupina

(1) SSk je určená na zriaďovanie priechodov v zátarasách všetkých druhov, nenáročnú úpravu ciest, vyhľadávanie obchádzok, prekonávanie prekážok a málo únosného terénu. Je vybavená prostriedkami na zriaďovanie priechodov vo výbušných zátarasách, náradím a materiálom na zriaďovanie priechodov v nevýbušných zátarasách, prostriedkami na vytyčovanie priechodov a na úpravu ciest. Postupuje v zostave práporov. Vytvára sa na ženijnú podporu útoku mechanizovaných práporov brigád.

(2) Zloženie SSk určuje veliteľ mechanizovaného (tankového) práporu vo svojom operačnom rozkaze. Vytvára sa z pridelených ženijných jednotiek a prostriedkov a posilňuje sa tankmi s návesnými zariadeniami. Za veliteľa skupiny sa spravidla určuje veliteľ pridelenej ženijnej jednotky. Pri nedostatku ženijných jednotiek sa vytvára SSk len z prostriedkov mechanizovaných (tankových) práporov.

Čl. 7

Skupina na úpravu ciest

SkÚC je určená na úpravu pozdĺžnych a priečných ciest v priestore zodpovednosti mechanizovanej brigády. Udržiava cesty v prevádzkyschopnom stave, obnovuje a zosilňuje mosty a zriaďuje obchádzky v pásme zodpovednosti brigády alebo pri rozmiestnení vojsk mimo boja. Táto skupina musí byť pripravená v súlade s rozhodnutím veliteľa brigády v priebehu obrany ničiť určené úseky ciest a cestné objekty, hlavne na smere útoku nepriateľských tankov. V mechanizovanej brigáde sa vytvára z jednotiek ženijnej rot. Môže byť podľa situácie posilnená mechanizovanou jednotkou a tankmi s návesnými zariadeniami.

Čl. 8

Ženijná prieskumná hliadka

(1) ŽPsH tvoria ženisti a ženijní prieskumníci začleňovaní do prieskumných orgánov brigády na získanie správ ženijného charakteru o nepriateľovi a teréne.

(2) ŽPsH začleňovaná do prieskumných orgánov mechanizovanej brigády (samostatných prieskumných hliadok) sa vytvára zo ženijných alebo ženijných prieskumných jednotiek brigády podľa rozhodnutia veliteľa brigády (útvaru), pod vedením ženijného poddôstojníka. Podľa jej zloženia sa jej vydáva úloha získať správy ženijného charakteru o nepriateľovi a teréne pred zostavou, na bokoch a v hĺbke bojovej zostavy nepriateľa.

(3) ŽPsH ako orgán ženijného prieskumu sa vytvára zo ženijných a ženijných prieskumných jednotiek pod vedením ženijného poddôstojníka na získanie podrobných údajov o teréne a terénnych predmetoch a iných správ potrebných na organizovanie, zabezpečenie a včasné splnenie konkrétnych úloh ženijnej podpory. Vytvára sa a dostáva úlohy podľa rozhodnutia veliteľa brigády.

Čl. 9

Ženijná pozorovacia hliadka

ŽPozH ako orgán ženijného prieskumu je určená na vedenie ženijného prieskumu pozorovaním alebo načúvaním. Riadi ju veliteľ ženijnej prieskumnej jednotky alebo priamo prieskumný orgán brigády. Svoju úlohu plní z pozorovacieho stanovišťa.

Čl. 10

Deštrukčný oddiel

(1) Na ničenie dôležitých objektov vytvára oprávnený veliteľ DO, ktorého úlohou je pripraviť objekt na ničenie, brániť objekt a na rozkaz ho zničiť.

(2) DO tvorí:

- a) JONO, ktorú ustanovuje oprávnený veliteľ (napríklad veliteľ mechanizovanej brigády) najčastejšie z mechanizovaných jednotiek; JONO sa určuje pri ničení objektov dôležitých pre operačný plán a zabezpečuje ochranu ženijných jednotiek, ktoré pripravujú objekt na ničenie, obranu a ochranu objektu pripraveného na ničenie, ako aj riadenie dopravy a prepravy civilného obyvateľstva a utečencov v priestore ničenia,
- b) SkPN sa vyčleňuje zo ženijných jednotiek v zložení podľa charakteru plnenia úlohy a zabezpečuje technickú prípravu ničenia:
  - 1. prieskum objektu,
  - 2. vypracovanie plánu ničenia, vrátane kalkulácie potrebného materiálu (aj zálohy), prostriedkov a času,
  - 3. zloženie náloží a zriadenie roznetovej siete na požadovaný stupeň pohotovosti,
  - 4. vybudovanie stanovišťa roznetovej hliadky s priamym výhľadom na objekt ničenia,
- c) RH je hliadka, ktorú určuje spravidla veliteľ SkPN zo svojej jednotky v sile jeden plus traja; ak pripravovala objekt na ničenie iná jednotka ako ženijná, napríklad mechanizovaná alebo delostrelecká, určuje RH jej veliteľ; úlohou RH je vykonávať technickú kontrolu roznetovej siete a náloží v objekte pripravenom na ničenie, na rozkaz vykonať zmenu stupňa pohotovosti, na rozkaz vykonať odpálenie náloží a zistiť výsledok ničenia a podať o tom hlásenie.

Čl. 11

Vytváranie iných ženijných skupín

(1) Podľa rozhodnutia veliteľa mechanizovanej brigády sa môže organizovať aj iná ženijná skupina alebo oddiel z organických a pridelených ženijných jednotiek na splnenie špeciálnych úloh ženijnej podpory. Sú to ženijné jednotky vyčlenené napríklad:

- a) do odtarasovacej skupiny (OdSk) v sile až jednej ženijnej čaty alebo,
- b) do odtarasovacieho oddielu (OdOdd) v sile až jednej ženijnej rotu, určenej na plnenie úloh ženijnej podpory prielomu opevneného priestoru nepriateľa.

(2) Ďalej môže byť vyčlenený oddiel na odstraňovanie následkov (OddON) po použití zbraní hromadného ničenia v sile:

- a) čaty od ženijných rôt mechanizovaných brigád, alebo
- b) až roty vyčlenenej od ženijného práporu, určenej na plnenie úloh ženijnej podpory prechodu terénu rozrušeného zbraňami hromadného ničenia.

(3) Zloženie a materiálne a technické zabezpečenie skupiny alebo oddielu musí zodpovedať stanovenej úlohe a rozsahu poškodenia.

(4) Pri plnení samostatných úloh možno ženijné jednotky prideliť mechanizovaným (tankovým) jednotkám alebo útvarom. Pridelené ženijné jednotky sú podriadené veliteľovi mechanizovanej brigády a veliteľom mechanizovaných (tankových) jednotiek.

Čl. 12

Použitie malých ženijných jednotiek pri umožňujúcich aktivitách

(1) Použitie malých ženijných jednotiek pri prechodových fázach operácie má z hľadiska poskytovania ženijnej podpory veľký význam. Ženijná jednotka brigády môže byť vyčlenená na plnenie úloh ženijnej podpory pri umožňujúcich aktivitách (napr. do krycích síl, pri prekonávaní vodnej prekážky, pri nadviazaní dotyku s nepriateľom, v stretnom boji, pri presune, spojení síl, ústupe, vystriedaní jednotiek v boji a pod.) a vytvára sa z organických alebo pridelených ženijných jednotiek a prostriedkov v súlade s úlohami ženijnej podpory, ktoré bude plniť.

(2) Zloženie, materiálne zabezpečenie a technické vybavenie musí umožňovať jej samostatnú bojovú činnosť počas celej doby pôsobenia.

(3) Plnenie úloh ženijnej podpory vyčlenenou ženijnou jednotkou v krycích silách musí zabezpečiť splnenie úloh ženijného prieskumu predpokladanej činnosti brigády. V ďalších umožňujúcich aktivitách bude ženijná jednotka plniť napríklad tieto úlohy:

- a) pri ústupe bude jej hlavnou úlohou zabezpečiť mobilitu vlastných jednotiek a prijať a opatrenia proti mobilite nepriateľa;
- b) pri vystriedaní jednotiek v boji bude ženijná jednotka:
  - 1. na mieste plniť úlohu prevzatia zátarás,
  - 2. pri prechode priestorom smerom vpred bude upravovať cesty, vrátane odstraňovania prekážok všetkých druhov,

3. pri prechode priestorom smerom vzad bude zriaďovať ženijné zátarásy všetkých druhov, ničiť cesty a objekty na nich a dočasne uzatvárať priechody vo vlastných mýnových poliach;
- c) pri dotyku jednotiek (spojení) bude plniť úlohy v oblasti mobility uvoľňovaním ciest a čistením od zátarás vytvorených nepriateľom;
- d) pri presune bude plniť úlohy údržby ciest na presun jednotiek brigády prekonávaním zátarás všetkých druhov a odmínovacími prácami v priestoroch sústredenia jednotiek brigády na obnovenie voľnosti pohybu;
- e) pri nadviazaní dotyku bude plniť úlohy zabezpečenia mobility výstavbou a údržbou ciest a cestných objektov, prekonávaním zriadených nepriateľských výbušných zátarás, zriaďovaním výbušných zátarás na podporu bokov postupujúcich jednotiek.

(4) Ženijná jednotka vyčlenená do krycích síl plní vždy najdôležitejšie opatrenia v počiatočnom vykonávaní úlohy a ostatné ženijné jednotky brigády plnia ďalšie úlohy ženijnej podpory. Po splnení úloh v krycích silách sa začleňuje do organickej ženijnej jednotky a plní úlohy ženijnej podpory podľa predurčenia a rozhodnutia veliteľa.

(5) Jednou z dôležitých úloh brigády pri vedení ofenzívnych aktivít bude prekonávanie vodnej prekážky. Úlohou vyčlenenej ženijnej jednotky v krycích silách bude vykonať ženijný prieskum zátarás položených jednotkami nepriateľa, prieskum ciest k vodnej prekážke a ciest v jej bezprostrednej blízkosti. Ďalšou úlohou je čistenie ciest od zátarás všetkých druhov na smeroch činnosti brigády s cieľom umožniť pohyb vlastným jednotkám, ako aj ničenie a zatarasovanie ciest, ktoré nepriateľ využíva na odchod od vodnej prekážky.

(6) Podstatné pri plnení týchto úloh je, že ako kvalitne budú zabezpečené úlohy ženijnej podpory jednotkami predmostia, taký úspešný bude následne prielom trasy cez prekážku. Vyčlenená ženijná jednotka na podporu jednotiek v mieste prechodu poskytuje ženijnú podporu na obranu predmostia zabezpečením údržby ciest a čistením priestoru s cieľom zaistiť v určenom priestore pokračovanie operácie so zníženým rizikom, pričom pomáha pri zabezpečení dosiahnutia palebnej pozície útočnými jednotkami. Ženijná podpora vo fáze opevnenia spočíva v plnení úloh ženijnej podpory útočiacich jednotiek za prekážkou na splnenie operačného cieľa.

Čl. 13

Ženijná podpora pri plnení ďalších úloh brigády

(1) Použitie ženijných jednotiek v aeromobilných operáciach bude aktuálne v prípade, ak sa brigáda zúčastní na operácii v mnohonárodných silách mimo územia Slovenskej republiky a z organických a pridelených ženijných jednotiek sa budú vyčleňovať jednotky podľa charakteru plnenia úloh.

(2) Pretože aeromobilná operácia je integrálnou súčasťou pozemného boja a závisí od dôkladného a aktuálneho spravodajstva, musí byť vyčlenená ženijná jednotka brigády schopná plniť úlohy v orgánoch podľa rozhodnutia veliteľa brigády. Jej zloženie a materiálne a technické zabezpečenie musí umožňovať viesť dostatočnú ženijnú činnosť pri zabezpečení vysadzovanej jednotky (práporu) brigády.

(3) Podľa charakteru plnenia úlohy, napríklad zmocnenia sa objektu dôležitého významu (most, priesmyk, energetické zariadenie), aby ho nepriateľ nemohol pri ústupe zničiť, bude vyčlenená ženijná jednotka plniť úlohy ženijného prieskumu zátaras a obranných postavení nepriateľa, ciest, vodných prekážok, prepravísk, možností na zriaďovanie priechodov v zátarasoch a priechodov cez prekážky. Veľmi dôležité bude zistiť, aký je stav ciest pre manéver vlastných vojsk.

(4) Úlohou ženijnej jednotky vysadenej do priestoru bojovej činnosti spolu s mechanizovanými jednotkami je ženijne zabezpečiť miesta pristátia jednotiek brigády, ako aj zabezpečiť presun bojových jednotiek brigády do bojového priestoru. V neposlednom rade je to ženijná podpora pri ovládnutí a obsadení cieľového priestoru bojovými jednotkami.

Čl. 14

Zriaďovanie mínových polí z rozptyľovaných mín

(1) Na ničenie dôležitých cieľov nepriateľa pred predným okrajom mechanizovanej brigády a v hĺbke zostavy nepriateľa sa bude využívať mínovanie (zriaďovanie mínových polí z rozptyľovaných mín) delostrelectvom a letectvom.

(2) Ciele a v akom poradí sa budú mínovať pomocou rozptyľovaných mín určí kompetentný veliteľ.

(3) Rozptyľované míny však majú obmedzený čas pohotovosti podľa nastavenia času autodeštrukcie alebo autoneutralizácie. Poloha a časovanie takýchto mínových polí sa musí koordinovať a zaznamenať. Spravidla sa budú mínovať veliteľské stanovištia, priestory rozmiestnenia delostrelectva, pri-

stávacie plochy pre vrtuľníky, jednotky presúvajúce sa na čiary zasadenia, rádiové prostriedky, prostriedky na vykonávanie prieskumu a prostriedky PVO podľa interného predpisu.³⁾

Čl. 15

Zriaďovanie mínových polí

Mínové polia sa budú zriaďovať organickými ženijnými jednotkami (mínovanie mimo dotyk, mínovanie v predstihu bojovej činnosti alebo rozvoz mín pre ostatné jednotky a pod.).

T R E T I A   H L A V A

VÝCVIK A MATERIÁLNE A TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE VÝCVIKU MALÝCH ŽENIJNÝCH JEDNOTIEK, SKUPÍN A ODDIELOV

Čl. 16

Plánovanie výcviku

Výcvik malých ženijných jednotiek, skupín a oddielov (ďalej len „malé ženijné jednotky“) sa plánuje a vykonáva na zvládnutie dôležitých odborných úloh podľa ustanovení interného predpisu.⁴⁾

Čl. 17

Využitie metód výcviku

Na výcvik malých ženijných jednotiek sa používajú všetky metódy základného a poľného výcviku, hlavne výklad, ukážka s vysvetlením, nácvik, kontrolné cvičenie, komplexný nácvik, takticko-poradové cvičenie a prípravné odborné taktické cvičenie. Výcvik malých ženijných jednotiek spravidla vrcholí odborným taktickým cvičením alebo súčinnostným taktickým cvičením.

---

³⁾ Vojenský predpis Bojové použitie delostrelectva ozbrojených síl Slovenskej republiky (oddiel, batéria, čata, delo) (evid. zn. Del-1-2).

⁴⁾ Vojenský predpis Ženijná príprava príslušníkov ženijných útvarov a jednotiek, ich veliteľov a štábov (evid. zn. Žen-7-1).

Čl. 18

Výcvik v predmetoch odbornej prípravy

Výcvik malých ženijných jednotiek v predmetoch odbornej prípravy musí byť podriadený cieľu poľného výcviku a potrebám predmetu „Taktická a odborná taktická príprava“. Do začatia komplexných nácvikov a v poľnom výcviku malých ženijných jednotiek je nutné splniť témy, ktoré sú uvedené v článkoch 19 až 31 tohto predpisu.

Čl. 19

Zvládnutie problematiky v jednotlivých predmetoch odbornej prípravy ženijných jednotiek

(1) Výcvik malých ženijných jednotiek pre činnosť v OZP mechanizovanej brigády sa organizuje v ženijných rotách mechanizovaných brigád a rotách ženijného práporu.

(2) Do začatia komplexných nácvikov musia jednotky v jednotlivých predmetoch bojovej prípravy zvládnuť tieto témy:

- a) v prieskumnej príprave: konštrukciu, kladenie a zneškodňovanie mín nepriateľa a jeho ženijných zátarás, činnosť ŽPsH, prieskum ženijných zátarás, mostov, vodných prekážok, ciest, pomocných ciest a zisťovanie zaťažiteľnosti mostov,
- b) v taktickej a odbornej taktickej príprave: prostriedky vzdušného napadnutia a boj s nízko lietajúcimi lietadlami a vrtuľníkmi nepriateľa,
- c) v predmete trhavy a ničenie: trhavy, nálože a ich konštrukciu, roznet ohňom a elektrický roznet, kladenie, vedenie evidencie a prepravu trhavín a roztecovadiel, trhanie dreva, ocele, tehlového a kamenného muriva, betónu a železobetónu, ničenie ženijnej munície a zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri manipulácii s trhavinami,
- d) v predmete ženijné zátarasy: konštrukciu, kladenie a zneškodňovanie mín, zriaďovanie a vytyčovanie priechodov v mínových poliach a čistenie ciest,
- e) v predmete vojenské cesty: všeobecné údaje o vojenských a pomocných cestách, konštrukciu vozoviek a cestných objektov, zriaďovanie priechodov v ženijných zátarasách a rozvalinách a v teréne kontaminovanom rádioaktívnymi a toxickými chemickými látkami, zriaďovanie priechodov cez úzke prekážky na osiach postupu, úpravu, spevňovanie, udržiavanie a opravu ciest, zriaďovanie zimných vojenských ciest a vojenských ciest v zvláštnych podmienkach, prípravu cestného stavebného materiálu a konštrukčných prvkov vozoviek,

- f) v predmete vojenské mosty: všeobecné údaje o vojenských mostoch, konštrukcii pobrežných prahov, podpier a mostných polí nízkovodných mostov, stavbu nízkovodných mostov, udržovanie, opravu a zosilňovanie mostov,
- g) v predmete prepravy: zriaďovanie brodov, zriaďovanie mostov z organických prostriedkov premostovania,
- h) v predmete maskovanie: využívanie ochranných a maskovacích vlastností terénu na maskovanie, používanie maskovacích prostriedkov vyrábaných priemyslovo a výrobu prvkov umelých masiek z výpomocného materiálu,
- i) v technickej príprave: prístroje a prostriedky na ženijný prieskum výbušných zátarás a vodných prekážok, prostriedky na zriaďovanie priechodov vo výbušných zátarasách, mechanizačné prostriedky na úpravu ciest, zemné práce a stavbu mostov,
- j) v RCHBO: využitie ochranných vlastností pridelenej techniky a terénu, činnosť po vyhlásení varovných signálov, činnosť osôb v teréne kontaminovanom rádioaktívnymi a toxickými chemickými látkami nepriateľa,
- k) vo vojenskej topografii: orientáciu v teréne bez mapy a presun podľa azimutu vo dne aj v noci, práca s navigačným systémom na určovanie polohy *Global Positioning System* (GPS) a práca s mapou v univerzálnom súradnicovom systéme *Universal Transverse Mercator* (UTM),
- l) v zdravotníckej príprave: poskytovanie prvej pomoci pri zraneniach a svojpomoc.

(3) V poľnom výcviku musí jednotka zvládnuť v taktickej a odbornej taktickej príprave činnosti družstva (čaty) tieto úlohy:

- a) zriaďovanie výbušných zátarás na cestách a prípravu mostov na ničenie,
- b) rozširovanie priechodov v mínovom poli a ich vytyčovanie pomocou súprav na vytyčovanie alebo s využitím materiálov z miestnych zdrojov, čistenie cesty a prieskum pochodovej osi,
- c) zriaďovanie priechodov v zátarasách, závaloch a v poškodených úsekoch na horských cestách, v priesmykoch a osadách,
- d) zriaďovanie ciest v ohniskách ničenia, závalov a požiarov v priebehu útoku,
- e) spevňovanie poľných ciest s využitím materiálu z miestnych zdrojov a spevňovanie terénu na prejazd vojenskej techniky po obchádzkách.

(4) Ženijné jednotky cvičené na činnosť v OZP pripraviť tak, aby boli schopné upravovať cesty, ale aj rýchlo ničiť pozemné komunikácie a cestné objekty podľa rozhodnutia veliteľa brigády v súlade s taktickou situáciou.

Čl. 20

Využitie prístrojov a pomôcok

Pri výcviku malých ženijných jednotiek pre činnosť v OZP používať techniku a materiál v bezchybnom stave s predpísanými revíziami a skúškami. Velitelia jednotiek si s potrebným časovým predstihom skontrolujú pohotovosť ženijnej techniky a pripravenosť strojníkov na plnenie plánovaných úloh. Ďalej skontrolujú úplnosť a použiteľnosť prístrojov, pomôcok a materiálu v ženijných súpravách a vykonajú poučenie o zásadách bezpečnosti, ako aj ochrany zdravia vojakov. V priebehu výcviku musia velitelia naučiť príslušníkov jednotiek používať prístroje a pomôcky týchto súprav:

- a) súpravy pomôcok na ženijný prieskum nepriateľa a terénu,
- b) súpravy pomôcok na podrobný ženijný prieskum,
- c) súpravy vytyčovacích prostriedkov,
- d) súpravy pomôcok na trhanie.

Čl. 21

Výcvik na plnenie úloh sprievodnej skupiny

(1) Pri výcviku malých ženijných jednotiek určených na plnenie úloh SSk sa využívajú metódy základného a poľného výcviku. Do začatia komplexných nácvikov musia jednotky v jednotlivých predmetoch bojovej prípravy zvládnuť predovšetkým tieto témy:

- a) v predmete trhaviny a ničenie: trhaviny, nálože a ich konštrukciu, roznet ohňom, kladenie, evidenciu a prepravu trhavín a rozniecovačiek, trhanie dreva, ocele, tehlového a kamenného muriva, betónu a železobetónu, ničenie ciest a cestných objektov, ničenie ochranných stavieb a nevýbušných zátarás,
- b) v predmete ženijné zátarasy: konštrukciu, kladenie a zneškodňovanie mín, zriaďovanie protitankových mínových polí, zriaďovanie priechodov v mínových poliach, čistenie ciest a priestorov,
- c) v predmete vojenské cesty: zriaďovanie priechodov v ženijných zátarasách a rozvalinách, zriaďovanie priechodov cez úzke prekážky na osiach presunu, úpravu a spevňovanie vojenských ciest, udržiavanie a opravu ciest a výrobu fašín,
- d) v predmete prepravy: ženijný prieskum na zriadenie plavidlového prepraviska, zriadenie a udržiavanie brodov a ich označenie pri prechode cez deň a v noci,
- e) v predmete maskovanie: použitie prírodného materiálu na maskovanie, spôsoby maskovania bojovej a dopravnej techniky,

- f) v technickej príprave: prostriedky na prieskum výbušných zátarás a vodných prekážok, prostriedky na vytyčovanie mínových polí a priechodov v nich, prostriedky na trhacie práce a na ručné zriadenie mínových polí, prostriedky na zriaďovanie priechodov v zátarasách,
- g) v RCHBO: činnosť po vyhlásení varovných signálov, spôsob činnosti osôb v teréne kontaminovanom rádioaktívnymi a toxickými chemickými látkami a biologickými prostriedkami pravdepodobného nepriateľa,
- h) vo vojenskej topografii: orientáciu v teréne a presun podľa mapy, prácu s GPS a prácu s mapou v súradnicovom systéme UTM,
- i) v zdravotníckej príprave: poskytovanie prvej pomoci pri zraneniach a svojpomoc.

(2) Veliteľ SSk musí zvládnuť:

- a) organizáciu spojenia a spôsoby podávania hlásení veliteľovi práporu pomocou spojovacích prostriedkov,
- b) velenie v rámci SSk,
- c) spôsob súčinnosti s veliteľom mechanizovanej (tankovej) jednotky; pri výcviku používať predpísaný ženijný materiál aj materiál z miestnych zdrojov; vodiči pásovej aj kolesovej techniky musia pri výcviku v noci zvládnuť činnosť za použitia prístrojov na videnie v noci.

Čl. 22

Význam nepretržitého výcviku

Výcvik malej ženijnej jednotky je nutné organizovať vo dne aj v noci v podmienkach použitia jadrových, chemických a biologických zbraní. Do začatia komplexných nácvikov musia cvičiaci v taktickej a odbornej taktickej príprave zvládnuť hlavne témy pre činnosť družstva pri:

- a) prieskume a zisťovaní všetkých druhov prekážok a zátarás,
- b) úprave a vytýčení prápornej cesty,
- c) úprave a prekonávaní prekážok pomocou útočných a sprievodných mostov,
- d) vytyčovaní obchádzok so zriadením priechodov v ženijných zátarasách,
- e) organizácii a riadení poriadkovej služby v priechodoch vo výbušných zátarasách a prekážkach a prepúšťanie jednotiek cez označené priechody,
- f) zriaďovaní jednoduchých ženijných zátarás a príprave cestných objektov na ničenie.

Čl. 23

Výcvik na plnenie úloh skupiny na úpravu ciest

(1) Výcvik malých ženijných jednotiek na plnenie úloh SkÚC sa rieši metódami základného a poľného výcviku. Výber jednotlivých tém a cvičení potrebných na dosiahnutie kvalitnej vycvičenosti jednotky na plnenie úloh v SkÚC zodpovedá organizácii výcviku malých ženijných jednotiek na činnosť v OZP brigády.

(2) Veliteľ SkÚC musí zvládnuť:

- a) organizáciu spojenia a spôsoby podávania hlásení veliteľovi práporu (brigády) pomocou spojovacích prostriedkov,
- b) velenie skupine pre úpravu ciest,
- c) spôsob súčinnosti s veliteľom mechanizovanej jednotky.

(3) Pri výcviku v úprave ciest je pre veliteľa ženijnej jednotky rozhodujúci prieskum terénu pre konkrétnu činnosť s dôrazom na dostupné zdroje nevyhnutné na úpravu ciest v záujmovom priestore (skládky vhodného materiálu na úpravu a údržbu ciest, ako je piesok, štrk, kameň a pod.).

(4) Dôležitou úlohou veliteľa je v predstihu vykonať kontrolu ženijnej techniky s dôrazom na techniku s radlicami a nakladacími zariadeniami. Nevyhnutná je kontrola úplnosti a použiteľnosti prístrojov a pomôcok nevyhnutných na prieskum ciest, zhodnotenie rozsahu úprav a zabezpečenie označenia ciest hlavne v noci.

Čl. 24

Výcvik na činnosť v ženijnej prieskumnej hliadke

(1) Výcvik malých ženijných jednotiek určených na činnosť v ŽPsH sa organizuje vo všetkých ženijných jednotkách. Do začatia komplexných nácvikov musia zvládnuť tieto témy:

- a) v taktickej a odbornej taktickej príprave: boj s tankmi, obrnenými vozidlami, protitankovými prostriedkami nepriateľa a jeho prostriedkami vzdušného napadnutia,
- b) v prieskumnej príprave: organizáciu, výzbroj a taktiku jednotiek pravdepodobného nepriateľa, jeho ženijné zátaras, ich konštrukciu, kladenie a zneškodňovanie mín, činnosť ženijnej prieskumnej hliadky pri prieskume, prieskum ženijných zátaras,

- c) v predmete trhaviny a ničenie: trhaviny, nálože a ich zhotovovanie, roznet ohňom a elektrický roznet, ukladanie, vedenie evidencie a prepravu trhavín a roznicovadiel, trhanie dreva, ocele, betónu a železobetónu,
- d) v predmete ženijné zátarasy: všeobecné údaje o ženijných zátarasách, zriaďovanie priechodov v mýnových poliach, zriaďovanie a prekonávanie nevýbušných zátarás,
- e) v predmete opevňovanie: ochranné stavby, ich určenie a typy, konštrukciu ochranných stavieb z miestneho materiálu a zriaďovanie pozorovacieho stanovišťa,
- f) v predmete vojenské cesty: všeobecné údaje o vojenských a pomocných cestách, konštrukciu vozoviek a cestných objektov, zriadenie priechodov v rozvalinách a prechodoch cez úzke prekážky, úpravu a spevňovanie vojenských ciest,
- g) v predmete vojenské mosty: konštrukciu nízkovodných mostov, opravu a zosilňovanie mostov,
- h) v predmete prepravy: zriaďovanie brodov a ľadových prepravísk,
- i) v predmete maskovanie: všeobecné údaje o maskovaní, využívaní prirodzených ochranných a maskovacích vlastností terénu, použitie prírodného materiálu a maskovacích prostriedkov vyrábaných priemyslom,
- j) v technickej príprave: prístroje na ženijný prieskum, prostriedky na prieskum výbušných zátarás a vodných prekážok, predpísané maskovacie prostriedky a maskovací materiál, spojovacie prostriedky a ich ošetrovanie,
- k) v RCHBO: jadrové, chemické a biologické zbrane pravdepodobného nepriateľa, individuálne zdravotnícke prostriedky a ich použitie, spôsob činnosti osôb v teréne kontaminovanom rádioaktívnymi a toxickými chemickými látkami a biologickými prostriedkami pravdepodobného nepriateľa,
- l) v zdravotníckej príprave: poskytovanie prvej pomoci pri zraneniach a svojpomoc,
- m) vo vojenskej topografii: orientáciu v teréne a presun podľa azimutu a mapy vo dne aj v noci, čítanie mapy a určovanie vzdialeností, práca s GPS a práca s mapou v súradnicovom systéme UTM.

(2) V poľnom výcviku jednotiek zvládnuť v taktickej a odbornej taktickej príprave činnosť ŽPsH (družstva) pri prieskume ženijných zátarás nepriateľa, pochodovej osi a vodnej prekážky metódou kontrolného cvičenia; činnosť ŽPsH (družstva) v zostave prieskumných orgánov brigády cvičiť pri súčinnostných taktických cvičeniach.

(3) Jednotlivé témy základného výcviku, prípravných odborných a súčinnostných taktických cvičení cvičiť s úplným materiálnym, technickým a logistickým zabezpečením.

(4) Úlohy veliteľa ŽPsH pri činnosti v teréne budú zamerané na získanie maximálneho množstva ženijných prieskumných údajov podľa charakteru predpokladanej činnosti vlastných jednotiek.

(5) Veliteľ ŽPsH musí zvládnuť:

- a) organizáciu spojenia a spôsoby podávania hlásenia veliteľovi brigády, keď je ŽPsH súčasťou prieskumných orgánov mechanizovanej brigády, alebo veliteľovi ženijného práporu, keď je prieskum vykonávaný pre ženijné jednotky na poskytovanie ženijnej podpory mechanizovaným jednotkám,
- b) velenie ŽPsH,
- c) spôsob súčinnosti s veliteľom mechanizovanej jednotky, v prospech ktorej sa ženijný prieskum vykonáva,
- d) včasné odovzdávanie ženijných údajov o nepriateľovi s dôrazom na jeho ženijné činnosti v oblasti mobility, opatrení proti mobilite a opatrení na prežitie.

Čl. 25

Výcvik na činnosť v krycích silách

(1) Výcvik malých ženijných jednotiek určených na činnosť v krycích silách brigády sa organizuje a vykonáva v ženijnom prápore a ženijných rotoch mechanizovaných brigád pri plnení úloh v prechodných fázach operácií.

(2) Do začatia komplexných nácvikov musia zvládnuť predovšetkým tieto témy:

- a) v taktickej a odbornej taktickej príprave: boj s tankmi, obrnenými vozidlami a protitankovými prostriedkami nepriateľa, s jeho prostriedkami vzdušného napadnutia, činnosť ženijného družstva (čaty) pri príprave mosta na ničenie, pri čistení cesty, pri prieskume pochodovej osi, vodnej prekážky a ženijných zátarás,
- b) v prieskumnej príprave: konštrukciu, kladenie a zneškodňovanie mín nepriateľa, konštrukciu a ničenie jeho ženijných zátarás, prieskum ženijných zátarás, ciest, pomocných ciest, mostov a vodnej prekážky,
- c) v predmete trhaviny a ničenie: trhaviny, nálože a ich zhotovenie, roznet ohňom a elektrický roznet, ukladanie, vedenie evidencie a prepravu trhavín a roznecovadiel, ničenie mostov.

(3) V ďalších predmetoch musia ženijné jednotky zvládnuť:

- a) v predmete ženijné zátarasy: konštrukciu, adjustáciu, dezadjustáciu, kladenie a zneškodňovanie mín, zriaďovanie protitankových mínových polí

- a výbušných zátarás na vodných prekážkach, zriaďovanie priechodov v mínových poliach a čistenie ciest od mín,
- b) v predmete vojenskej cesty: všeobecné údaje o vojenských a pomocných cestách, konštrukcii vozoviek a cestných objektov, zriaďovanie priechodov v ženíjnych zátarasách a rozvalinách, zriaďovanie priechodov cez úzke prekážky na osiach postupu, úpravu vojenských ciest,
- c) v predmete vojenské mosty: všeobecné údaje o vojenských mostoch, o konštrukcii nízkovodných mostov, stavbu nízkovodných mostov, opravu a zosilňovanie mostov,
- d) v predmete prepravy: všeobecné údaje o prepravách a zriaďovaní brodov,
- e) v zdravotníckej príprave: poskytovanie prvej pomoci pri zraneniach a svojpomoc.

(4) Pontónové jednotky musia zvládnuť zriaďovanie a udržovanie prevozových a mostových prepravísk s použitím pontónovej mostovej súpravy. V ďalších predmetoch musia zvládnuť:

- a) v predmete maskovanie: využívanie prirodzených ochranných a maskovacích vlastností terénu na maskovanie, používanie maskovacích prostriedkov vyrábaných priemyslovo, výrobu prvkov umelých masiek z výpomocného a spotrebného materiálu,
- b) v technickej príprave: prístroje na ženíjný prieskum, prostriedky na prieskum výbušných zátarás a vodných prekážok, spojovacie prostriedky a ich ošetrovanie,
- c) v RCHBO: využitie ochranných vlastností pridelenej techniky a terénu, činnosť po vyhlásení varovných signálov, činnosť osôb v teréne kontaminovanom rádioaktívnymi a toxickými chemickými látkami nepriateľa,
- d) vo vojenskej topografii: orientáciu v teréne bez mapy a presun podľa azimutu vo dne aj v noci, prácu s navigačným systémom na určovanie polohy GPS a prácu s mapou v univerzálnom súradnicovom systéme UTM,
- e) v zdravotníckej príprave: poskytovanie prvej pomoci pri poranení a krvácaní, prvej pomoci pri topení a svojpomoc.

(5) Pri komplexných nácvikoch v priebehu odborných taktických cvičení precvičiť činnosť ženíjnej (pontónovej) jednotky pri plnení úloh ženíjnej podpory krycích jednotiek mechanizovanej brigády.

Čl. 26

Výcvik ženijných jednotiek na plnenie úloh ženijnej podpory v aeromobilných operáciách

(1) Výcvik malých ženijných jednotiek na plnenie úloh ženijnej podpory v aeromobilných operáciách sa organizuje v ženijných jednotkách ženijného práporu. Do začatia komplexných nácvikov musia jednotky zvládnuť predovšetkým tieto témy:

- a) v taktickej a odbornej taktickej príprave: boj s tankmi, obrnenými vozidlami a protitankovými prostriedkami nepriateľa, s jeho prostriedkami vzdušného napadnutia, činnosť družstva (čaty) v zostave prieskumných orgánov brigády,
- b) v prieskumnej príprave: ženijné zátarasy, demaskujúce príznaky ženijnej úpravy terénu, zátarás, ciest a pomocných ciest, vodnej prekážky a mosta a zisťovanie jeho zaťažiteľnosti, prieskum objektov na prípravu na ničenie,
- c) v predmete trhaviny a ničenie: trhaviny, nálože a ich zhotovenie, roznet ohňom a elektrický roznet, trhanie dreva, ľadu, ocele a železobetónu, ničenie budov, mostov, ciest, vodných stavieb, vojenského materiálu a zariadení,
- d) v predmete ženijné zátarasy: konštrukciu, kladenie a zneškodňovanie mín, zriaďovanie protitankových mínových polí, zriaďovanie priechodov v mínových poliach a vo výbušných zátarasách na vodných prekážkach, zamínovanie ciest a sídlisk,
- e) v predmete vojenské cesty: zriaďovanie priechodov v ženijných zátarasách a rozvalinách a zriaďovanie priechodov cez úzke prekážky na osiach postupu,
- f) v predmete vojenské mosty: všeobecné údaje o vojenských mostoch a o konštrukcii nízkovodných mostov,
- g) v predmete prepravy: všeobecné údaje o prepravách a zriaďovaní brodov,
- h) v predmete maskovanie: využívanie prirodzených ochranných a maskovacích vlastností terénu, použitie prírodného materiálu a maskovacích prostriedkov vyrábaných priemyslovo,
- i) v technickej príprave: prístroje na ženijný prieskum, prostriedky na prieskum výbušných zátarás a vodných prekážok, prostriedky na vytyčovanie zriaďovaných mínových polí a priechodov v nich, predpísané maskovacie prostriedky a maskovací materiál, spojovacie prostriedky a ich ošetrovanie,
- j) v RCHBO: činnosť po vyhlásení varovných signálov o radiačnom a chemickom nebezpečenstve (poplachu), činnosť osôb v teréne kontaminovanom rádioaktívnymi a toxickými chemickými látkami,

- k) v zdravotníckej príprave: poskytovanie prvej pomoci pri poranení, krvácaní a svojpomoc,
- l) vo vojenskej topografii: orientáciu v teréne, prácu s mapou, GPS a presuny po stanovených osách (smeroch) vo dne aj v noci; pri komplexných nácvikoch a v priebehu prípravných odborných taktických cvičení precvičiť činnosť ženijnej jednotky pri plnení úloh ženijnej podpory vysadzovanej jednotky (útvaru),
- m) činnosť vo východiskovom priestore pre vysadenie,
- n) činnosť v priestore vysadenia a v priebehu bojového nasadenia vysadenej jednotky.

(2) Pri organizácii výcviku položiť dôraz na samostatné plnenie čiastkových úloh ženijnej podpory jednotlivými ženijnými družstvami (skupinami). Materiálne a technické zabezpečenie výcviku sa musí realizovať v takom rozsahu a množstve, aby zabezpečovalo samostatné plnenie úloh ženijným družstvom (skupinou). Nevyhnutnou súčasťou zabezpečenia výcviku je make-ta vrtuľníka, ktorá musí umožniť nácvik nasadnutia a naloženia potrebného materiálu ženijnou jednotkou (družstvom).

Čl. 27

Výcvik na činnosť v deštrukčnej skupine

(1) Výcvik malých ženijných jednotiek určených na činnosť v deštrukčnej skupine (DSk) alebo v deštrukčnom oddiele (DO) sa organizuje a vykonáva v ženijných jednotkách ženijného práporu a v ženijných rotách brigád. Je nutné zamerať ho na teoretické a praktické zvládnutie prípravy a ničenie dôležitých objektov s využitím trhavín.

- (2) Do začatia komplexných nácvikov musia jednotky zvládnuť témy:
- a) v taktickej a odbornej taktickej príprave: boj s tankmi a obrnenými vozidlami pravdepodobného nepriateľa a s jeho prostriedkami vzdušného napadnutia,
  - b) v prieskumnej príprave: prieskum objektov na prípravu na ničenie,
  - c) v predmete trhaviny a ničenie: trhaviny, nálože a ich zhotovovanie, roznet ohňom a elektrický roznet, kladenie, vedenie evidencie a prepravu trhavín a rozncovadiel, trhanie dreva, ocele, tehlového a kamenného muriva, betónu a železobetónu, stien a budov, ničenie mostov, ciest, tunelov, letísk, železníc a vodných stavieb,
  - d) v predmete ženijné zátarasy: konštrukciu, kladenie a zneškodňovanie mín, zriaďovanie protitankových mínových polí, zamínovanie ciest a sídlisk,
  - e) v predmete vojenské cesty: konštrukciu vozovky a cestných objektov,

- f) v predmete maskovanie: využívanie prirodzených ochranných a maskovacích vlastností terénu na maskovanie, použitie prírodného materiálu a maskovacích prostriedkov vyrábaných priemyslovo,
- g) v technickej príprave: prístroje na ženíjný prieskum, prostriedky na vytyčovanie zriaďovaných mínových polí a priechodov v nich, predpísané maskovacie prostriedky a maskovacie materiály,
- h) v RCHBO: využitie ochranných vlastností pridelenej techniky a terénu, činnosť po vyhlásení varovných signálov, činnosť osôb v teréne kontaminovanom rádioaktívnymi a toxickými chemickými látkami nepriateľa,
- i) vo vojenskej topografii: orientáciu v teréne bez mapy a presun podľa azimutu vo dne aj v noci, práca s navigačným systémom na určovanie polohy GPS a práca s mapou v univerzálnom súradnicovom systéme UTM,
- j) v zdravotníckej príprave: poskytovanie prvej pomoci pri zraneniach a svojpomoc.

(3) Pri komplexných nácvikoch a v priebehu prípravných odborných taktických cvičení zdokonaľovať znalosti a upevňovať návyky vojakov pri plnení úloh. Výcvik a jeho materiálne zabezpečenie sa musia vykonať v súlade s interným predpisom.⁵⁾

(4) Každý konkrétny úlohe, ktorú bude DSk (DO) plniť, musí predchádzať špeciálna príprava DSk (DO) ako celku aj jednotlivcov podľa charakteru úlohy, ktorú budú plniť. Materiálne a technické vybavenie DSk (DO) musí umožniť kvalitné splnenie bojovej úlohy. Musí zodpovedať zvláštnostiam každej konkrétnej úlohy.

Čl. 28

Činnosť v jednotke ochrany ničeného objektu

(1) Činnosť malých ženíjných jednotiek na činnosť JONO spočíva v zabezpečení ochrany ženíjných jednotiek a určuje sa pri ničení objektov dôležitých pre operačný plán. Oprávnený veliteľ spresňuje spôsob ochrany objektu a akým spôsobom budú ženíjné jednotky chránené. Oprávnený veliteľ (veliteľ brigády) je vojenský predstaviteľ, ktorý má všeobecnú zodpovednosť. Vydáva rozkaz na akékoľvek trhacie práce a na odpálenie náloží. Určuje spôsob vydávania signálov na ničenie objektov a veliteľ brigády určuje veliteľovi ženíjnej jednotky spôsob a osi presunu po splnení úloh prípravy objektov na ničenie.

---

⁵⁾ Vojenský predpis Trhaviny a ničenie v znení 1. doplnku zo dňa 17. 6. 1987 (evid. zn. Žen-2-6).

(2) Oprávnený veliteľ (veliteľ brigády) je zodpovedný za:

- a) určenie objektov na ničenie a rozsah ich ničenia,
- b) určenie jednotky vyčleňujúcej JONO, ak je to nevyhnutné,
- c) zriadenie komunikačných kanálov, ktorými sa budú prenášať vykonávacie kódy (článok 8 rozkazu na ničenie) od neho až k veliteľovi JONO alebo, ak ten nie je určený, priamo k veliteľovi RH,
- d) určenie vykonávacích kódov pre jednotlivé ciele alebo skupinu cieľov (vykonávací kód môže byť slovo, číslo alebo séria čísel, znak alebo séria znakov alebo každá ich kombinácia),
- e) určenie v článku 6 rozkazu na ničenie, či je veliteľ ochrany ničeného objektu alebo veliteľ RH oprávnený vydať rozkaz na ničenie (odpálenie náloží) samostatne z vlastnej iniciatívy, ak hrozí, že nepriateľ obsadí objekt.

(3) Veliteľ JONO je vojenský predstaviteľ zodpovedný za taktickú bezpečnosť v mieste ničenia objektu, za vydávanie rozkazov veliteľovi RH, buď na zmenu stupňa pohotovosti, alebo na odpálenie náloží. Je spravidla aj veliteľom DO.

(4) Mechanizovaná jednotka zabezpečuje ochranu ženijných jednotiek, ktoré pripravujú objekt na ničenie, obranu a ochranu objektu pripraveného na ničenie, ako aj riadenie dopravy a prepravy civilného obyvateľstva a utečencov v priestore ničenia.

Čl. 29

Výcvik na činnosť skupiny prípravy ničenia

(1) Výcvik malých ženijných jednotiek určených na činnosť SkPN je zameraný na zvládnutie prípravy a ničenia dôležitých objektov pomocou trhavín. Dôraz je položený na prieskum predpokladaných objektov, ktoré majú byť zničené. Dobré musia byť zvládnuté otázky v predmete trhaviny a ničenie s dôrazom na zhotovovanie náloží a roznet ohňom a elektrickou. Musia tiež byť zvládnuté otázky trhania dreva, ocele, kamenného muriva, betónu a železobetónu, ďalej ničenie budov, stien, mostov, ciest, tunelov a podobne. Veľmi dôležité je zvládnuť problematiku ničenia ciest a cestných objektov. Ďalej treba dôraz zamerať na vypracovanie plánu ničenia, kalkulácie, prostriedky a čas, ako aj na vybudovanie stanovišťa RH.

(2) Veliteľ SkPN je vojenský predstaviteľ zodpovedný za:

- a) vykonanie technickej kontroly roznetovej siete a náloží v objekte pripravenom na ničenie,
- b) vlastné odpálenie náloží.

(3) SkPN, respektíve RH sa spravidla určujú pod taktické riadenie (TACON) veliteľovi JONO.

Čl. 30

Výcvik na činnosť v roznetovej hliadke

(1) Výcvik malých ženijných jednotiek určených na činnosť v RH sa organizuje a vykonáva vo všetkých ženijných, ženijných technických, prepravných a pontónových jednotkách.

(2) Veliteľ RH je vojenský predstaviteľ zodpovedný za:

- a) vykonanie technickej kontroly roznetovej siete a náloží v objekte pripravenom na ničenie,
- b) vlastné odpálenie náloží.

(3) Do začatia komplexných nácvikov musia jednotky zvládnuť tieto témy:

- a) v taktickej a odbornej taktickej príprave: boj s tankmi a obrnenými vozidlami pravdepodobného nepriateľa a s jeho prostriedkami vzdušného napadnutia,
- b) v prieskumnej príprave: prieskum objektov na prípravu na ničenie,
- c) v predmete trhaviny a ničenie: trhaviny, nálože a ich zhotovenie, roznet ohňom a elektrický roznet, ukladanie, vedenie evidencie a prepravu trhavín a rozncovadiel, trhanie dreva, ocele, tehlového a kamenného muriva, betónu, železobetónu a skalnatých hornín, ničenie stien a budov, ničenie mostov, ciest, tunelov, letísk, železníc a vodných stavieb,
- d) v predmete opevňovanie: konštrukciu ochranných stavieb z miestneho a výpomocného materiálu na ukrytie živej sily, ich budovanie a údržbu,
- e) v predmete maskovanie: využívanie prirodzených ochranných a maskovacích vlastností terénu na maskovanie,
- f) v technickej príprave: prístroje na ženijný prieskum, spojovacie prostriedky, ich obsluhu a ošetrovanie, prostriedky na trhanie a ničenie,
- g) v RCHBO: využitie ochranných vlastností pridelenej techniky a terénu, činnosť po vyhlásení varovných signálov, činnosť osôb v teréne kontaminovanom rádioaktívnymi a toxickými chemickými látkami nepriateľa,
- h) vo vojenskej topografii: orientáciu v teréne bez mapy a presun podľa azimutu vo dne aj v noci, prácu s navigačným systémom na určovanie polohy GPS a prácu s mapou v univerzálnom súradnicovom systéme UTM,
- i) v zdravotníckej príprave: poskytovanie prvej pomoci pri zraneniach a svojpomoc.

(4) Pri komplexných nácvikoch, taktickoporadových a prípravných odborných taktických cvičeniach precvičovať činnosť jednotlivcov, jednotiek a ich veliteľov pri kontrole neporušenosti roznetových sietí, upevnení náloží, prevádzaní objektov na vyšší stupeň bojovej pohotovosti, organizácii velenia, spojenia a pri budovaní a zdokonaľovaní stanovíšť RH. Činnosť RH je nutné precvičovať aj pri súčinnostných taktických cvičeniach s mechanizovanými (tankovými) jednotkami.

(5) Materiálne zabezpečenie RH:

- a) spojovacie a signálne prostriedky,
- b) zdroj elektrického prúdu a meracie prístroje,
- c) trhaviny, rozncovadlá a vodiče elektrického prúdu,
- d) izolačné prostriedky na izolovanie elektrických vodičov.

Čl. 31

Výcvik na činnosť v odtarasovacej skupine a oddiele

(1) Výcvik malých ženijných jednotiek určených na činnosť v odtarasovacej skupine (OdSk) a odtarasovacím oddiele (OdOdd) sa organizuje a vykonáva v ženijných jednotkách brigád a ženijného práporu.

(2) Do začatia komplexných nácvikov musia jednotky zvládnuť tieto témy:

- a) v taktickej a odbornej taktickej príprave: boj s tankmi a obrnenými vozidlami pravdepodobného nepriateľa a s jeho prostriedkami vzdušného napadnutia,
- b) v prieskumnej príprave: ženijné zátarasy, konštrukciu, kladenie a zneškodňovanie mín pravdepodobného nepriateľa,
- c) v predmete trhaviny a ničenie: trhaviny, nálože a ich zhotovovanie, roznet ohňom a elektrický roznet, ukladanie, vedenie evidencie a prepravu trhavín a rozncovadiel, trhanie dreva, ocele, tehlového a kamenného muriva, betónu a železobetónu, ničenie opevňovacích objektov a nevýbušných zátarás,
- d) v predmete ženijné zátarasy: zriaďovanie priechodov v mínových poliach a čistenie ciest,
- e) v predmete maskovanie: všeobecné údaje o maskovaní, využívanie prirodzených ochranných a maskovacích vlastností terénu, použitie prírodného materiálu a maskovacích prostriedkov vyrábaných priemyslom,
- f) v technickej príprave: prostriedky na prieskum výbušných zátarás, prostriedky na vytyčovanie mínových polí a priechodov v nich pomocou prostriedkov na zriaďovanie priechodov v ženijných zátarasách,

- g) v RCHBO: využitie ochranných vlastností pridelenej techniky a terénu, činnosť po vyhlásení varovných signálov, činnosť osôb v teréne kontaminovanom rádioaktívnymi a toxickými chemickými látkami nepriateľa,
- h) vo vojenskej topografii: orientáciu v teréne bez mapy a presun podľa azimutu vo dne aj v noci, prácu s navigačným systémom na určovanie polohy GPS a prácu s mapou v univerzálnom súradnicovom systéme UTM,
- i) v zdravotníckej príprave: poskytovanie prvej pomoci pri zraneniach a svojpomoc.

(3) Pri komplexných nácvikoch a v priebehu prípravných odborných taktických cvičení zdokonaľovať a upevňovať návyky vojakov pri plnení úloh a sledovať činnosť jednotlivcov, ženijných družstiev a čiat pri zriaďovaní priechodov v zátarasách a pri ničení palebných objektov.

(4) Každéj konkrétnej úlohe, ktorú bude OdSk (OdOdd) plniť, musí, ak je dostatok času, predchádzať špeciálna príprava OdSk (OdOdd) ako celku aj jednotlivcov podľa charakteru úloh s dôrazom na súčinnosť vo vnútri skupiny aj so susednými jednotkami. Materiálne a technické vybavenie OdSk (OdOdd) musí umožniť kvalitné splnenie bojovej úlohy. Musí zodpovedať zvláštnostiam každej konkrétnej úlohy.

Š T V R T Á H L A V A

ORGANIZAČNÉ ZLOŽENIE A ZÁSADY BOJOVÉHO POUŽITIA MALÝCH ŽENIJNÝCH JEDNOTIEK, SKUPÍN A ODDIELOV

Čl. 32

Všeobecne

(1) Malé ženijné jednotky sa v boji používajú podľa svojho predurčenia a možností. Bojové úlohy im ukladá veliteľ mechanizovanej brigády alebo veliteľ ženijného práporu. Podľa potreby môžu posilňovať jednotky (útvary) pozemných síl tým, že sa im pridávajú, alebo ich svojou bojovou činnosťou podporujú.

(2) V boji môžu pôsobiť malé ženijné jednotky samostatne alebo v úzkej súčinnosti s mechanizovanými (tankovými) a ostatnými jednotkami. Pri plnení niektorých úloh ženijnej podpory sa môžu začleňovať do špeciálnych skupín a oddielov. Pri plnení iných úloh ženijnej podpory sa môžu zosilniť mechanizovanými, tankovými a inými jednotkami.

(3) Jednotlivé skupiny a oddiely sa vytvárajú v mechanizovanej brigáde v takých počtoch, ako to vyžaduje taktická situácia. Organizačné zloženie a materiálne a technické zabezpečenie bojového použitia malých ženijných jednotiek, uvedené v tejto hlave, treba považovať za možné varianty pre základné taktické situácie.

Čl. 33

Oddiel na zabezpečenie pohybu

(1) Organizačné zloženie OZP brigády musí zodpovedať úlohám, možnostiam a poveternostným podmienkam, v ktorých bude pôsobiť. Potrebne prostriedky a sily sa stanovujú na základe kalkulácie.

(2) OZP sa skladá:

- a) zo ženijnej rotý mechanizovanej brigády,
- b) zo ženijnej technickej rotý ženijného práporu.

Zloženie OZP spresňuje veliteľ, ktorý oddiel vytvára.

(3) Zo ženijnej rotý mechanizovanej brigády sa vytvára OZP brigády v zložení:

- a) prieskumná skupina,
- b) odtarasovacia a vytyčovací skupina,
- c) mostná skupina.

(4) OZP brigády sa dopĺňa ŽPsH a družstvom RCHB prieskumu a môže byť posilnený mechanizovanými (tankovými) jednotkami.

(5) Pri úprave jednej pochodovej osi sa začleňuje:

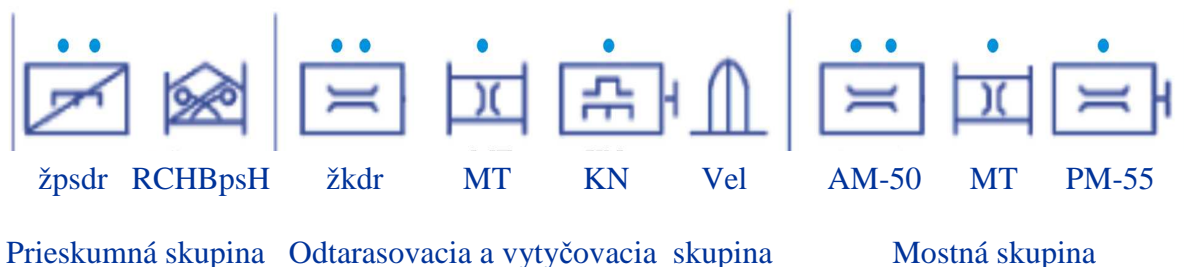
- a) do prieskumnej skupiny:
  1. pridelené ženijné prieskumné družstvo,
  2. družstvo RCHB prieskumu (obrázok 1).

Keď tieto jednotky nie sú pridelené, tvorí prieskumnú skupinu ženijné prieskumné družstvo (časť ženijného družstva) ženijnej rotý s terénnym nákladným automobilom (obrázok 2),

- b) do odtarasovacej a vytyčovacej skupiny sa začleňujú:
  1. ženijné komunikačné družstvo ženijnej komunikačnej čaty ženijnej technickej rotý ženijného práporu,
  2. mostný tank MT,
  3. kolesový nosič KN,
  4. veliteľstvo rotý s terénnym nákladným automobilom (obrázok 1 a 2),

c) do mostnej skupiny sa začleňujú:

1. družstvo automobilových mostov AM 50,
2. mostný tank MT,
3. prepravník mosta PM-55 (obrázok 1 a 2).

Obrázok 1 Schéma organizačného zloženia OZP (možný variant)

Obrázok 2 Schéma organizačného zloženia OZP (možný variant)

(6) Pri úprave dvoch pochodových osí sa z pridelenej ženijnej technickej rotý ženijného práporu vytvárajú dva OZP brigády, z ktorých každý postupuje po jednej pochodovej osi.

(7) Do OZP nadriadeného stupňa, ktorý postupuje po hlavnej pochodovej osi, sa začleňuje (obrázok 3):

a) do prieskumnej skupiny:

1. časť ženijného (ženijného prieskumného) družstva ženijnej prieskumnej čaty ženijného práporu,
2. ak je pridelené, tak aj družstvo RCHB prieskumu (RCHB prieskumná hliadka),

b) do odtarasovacej a vytyčovacej skupiny:

1. ženijná komunikačná čata ženijnej technickej rotý,
2. mostný tank MT,
3. kolesový nosič KN,
4. veliteľstvo rotý s terénnym nákladným automobilom,

c) do mostnej skupiny:

1. družstvo automobilových mostov AM-50,
2. prepravník mosta PM-55.

(8) Do OZP nadriadeného, ktorý postupuje po druhej pochodovej osi, sa začleňuje (obrázok 3):

a) do prieskumnej skupiny časť ženijného prieskumného družstva,

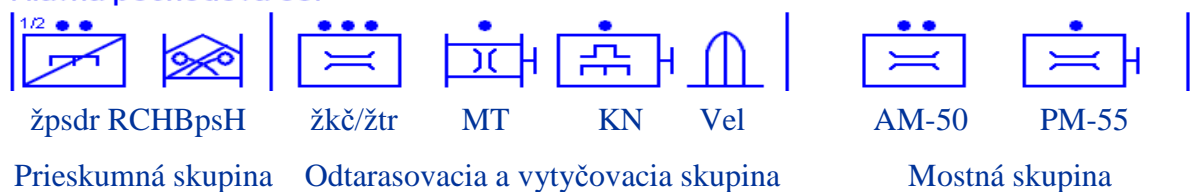
b) do odtarasovacej a vytyčovacej skupiny:

1. ženijná komunikačná čata ženijnej technickej roty ženijného práporu,
2. mostný tank MT,
3. kolesový nosič KN,

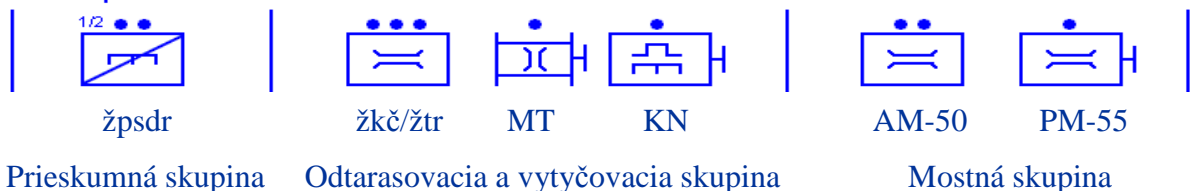
c) do mostnej skupiny:

1. družstvo automobilových mostov AM-50,
2. prepravník mosta PM-55.

Hlavná pochodová os:

Druhá pochodová os:

Obrázok 3 Schéma organizačného zloženia dvoch OZP nadriadeného pri úprave dvoch pochodových osí (možný variant)

(9) Zo ženijnej technickej roty ženijného práporu sa vytvára OZP brigády v zložení:

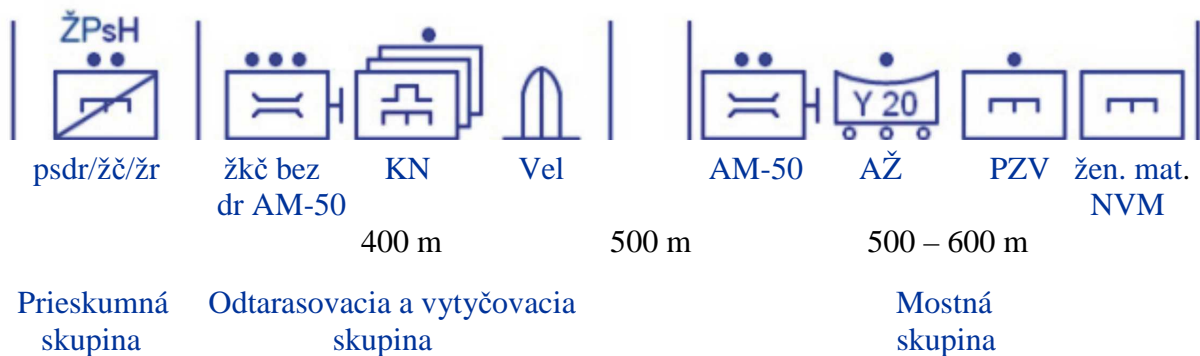
- a) prieskumná skupina,
- b) odtarasovacia a vytyčovacia skupina,
- c) mostná skupina.

(10) Pri úprave jednej pochodovej osi sa začleňuje (obrázok 4):

- a) do prieskumnej skupiny prieskumné družstvo ženijnej čaty ženijnej roty s terénnym nákladným automobilom,
- b) do odtarasovacej a vytyčovacej skupiny:

1. ženijná komunikačná čata ženijnej technickej roty bez družstva automobilových mostov AM-50,
  2. kolesové nosiče KN,
  3. veliteľstvo roty s terénnym nákladným automobilom,
- c) do mostnej skupiny:
1. družstvo automobilových mostov AM-50 ženijnej komunikačnej čaty,
  2. automobilový žeriav AŽ,
  3. pojazdný zemný vrták
  4. automobily PZV s materiálom na stavbu nízkovodných mostov na rámových podperách s dvoma až tromi mostnými poľami.

(11) Pri úprave dvoch pochodových osí sa zo ženijnej technickej roty ženijného práporu vytvárajú dva OZP, z ktorých každý postupuje po jednej osi.

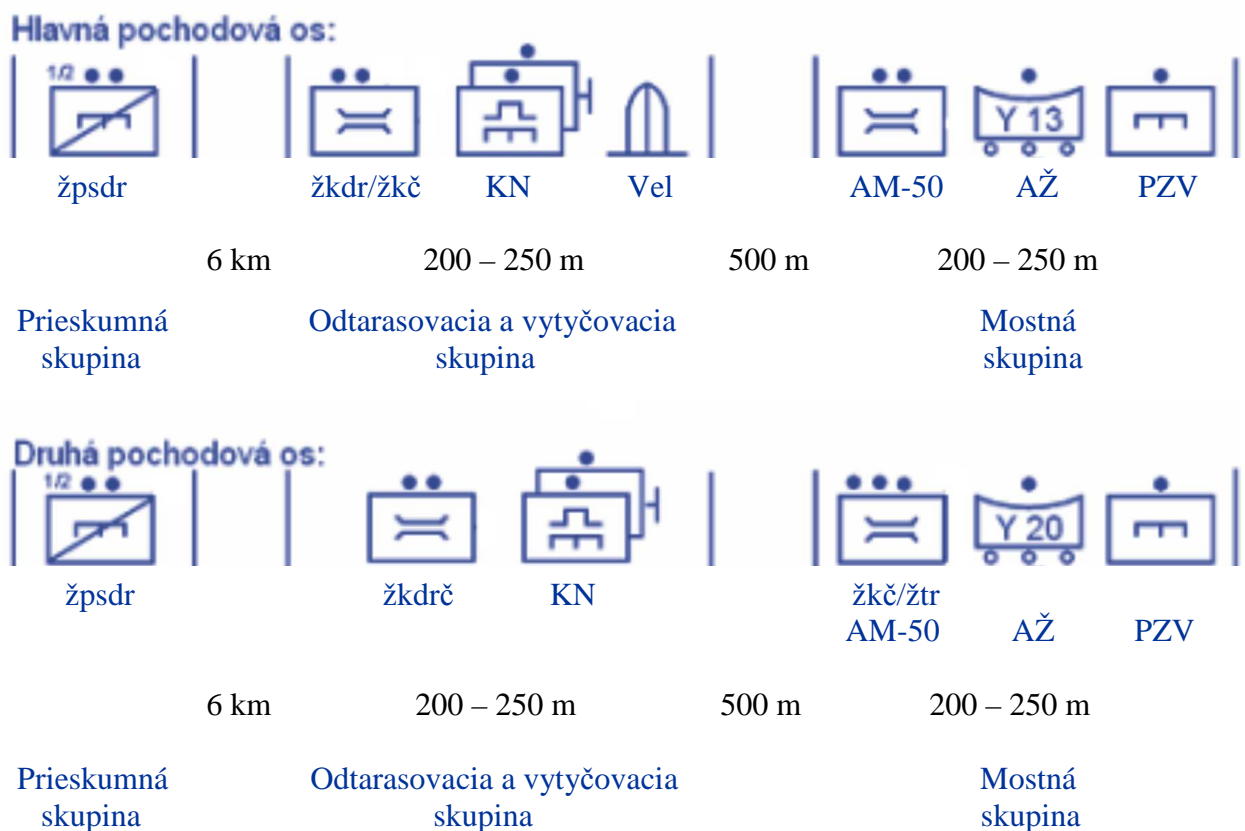
Obrázok 4 Schéma organizačného zloženia OZP nadriadeného pri úprave jednej pochodovej osi (možný variant)

(12) Do OZP nadriadeného, ktorý postupuje po hlavnej pochodovej osi, sa začleňuje:

- a) do prieskumnej skupiny časť ženijného prieskumného družstva,
- b) do odtarasovacej a vytyčovacej skupiny:
  1. ženijné komunikačné družstvo zo ženijnej komunikačnej čaty ženijnej technickej roty,
  2. kolesové nosiče KN,
  3. veliteľstvo roty s terénnym nákladným automobilom,
- c) do mostnej skupiny:
  1. družstvo automobilových mostov ženijnej komunikačnej čaty,
  2. automobilový žeriav,
  3. pojazdný zemný vrták (obrázok 5).

(13) Do OZP nadriadeného, ktorý postupuje po druhej pochodovej osi, sa začleňuje:

- a) do prieskumnej skupiny časť ženijného prieskumného družstva,
- b) do odtarasovacej a vytyčovacej skupiny ženijné komunikačné družstvo s kolesovými nosičmi KN,
- c) do mostnej skupiny:
  1. ženijná komunikačná čata ženijnej technickej rot (bez družstva mostových tankov) AM-50,
  2. automobilový žeriav AŽ,
  3. pojazdný zemný vrták PZV (obrázok 5).

Obrázok 5 Schéma organizačného zloženia dvoch OZP pri úprave dvoch pochodových osí (možný variant)

(14) Zo ženijnej rot mechanizovanej brigády sa vytvára OZP brigády v zložení:

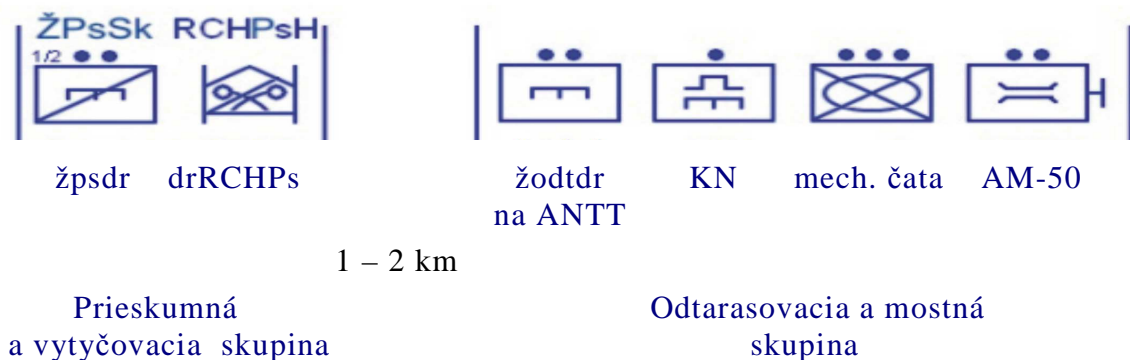
- a) prieskumná a vytyčovacia skupina, do ktorej sa začleňuje časť ženijného prieskumného družstva s obrneným transportérom (automobilom),
- b) odtarasovacia a mostná skupina, do ktorej sa začleňuje:
  1. až jedno ženijné odtarasovacie družstvo,
  2. kolesový nosič KN,

3. družstvo mostných automobilov AM-50 (obrázok 6),
4. až mechanizovaná čata s družstvom čaty RCHB prieskumu (obrázok 7).

Obrázok 6 Schéma organizačného zloženia OZP posilneného terénnym nákladným automobilom (možný variant)

Obrázok 7 Schéma organizačného zloženia OZP mechanizovanej brigády (možný variant)

Čl. 36

Úlohy oddielov pri zabezpečení presunu

(1) Pre žienijnú podporu presunu sa OZP začleňujú tak, aby mohli včas splniť úlohy prípravy a údržby ciest a prepravísk cez vodné prekážky, zabezpečiť prekonanie zátarás, rozrušených priestorov, priestorov požiarov, zaplavených priestorov a prírodných prekážok.

(2) Pred začatím presunu je potrebné zistiť stav ciest, mostov a prepravísk, spresniť smery zriaďovania pomocných ciest, zistiť zátarasy, zamožené úseky, rozrušené priestory, priestory požiarov a zaplavených oblastí a vyhľadať cesty na ich obchádzanie. Túto úlohu spravidla budú plniť ženijné prieskumné čaty (družstvá) ženijného práporu a mechanizovanej brigády.

Výsledky prieskumu využívajú velitelia na spresnenie organizácie OZP a na jeho prípravu na plnenie konkrétnych úloh.

(3) Počas presunu vykonávajú ženijný prieskum ŽPsH, ktoré sa začleňujú do jednotiek vykonávajúcich prieskum a do ochranných síl. Ženijný prieskum organizujú a vykonávajú rovnako aj velitelia OZP silami oddielu.

(4) Pre každú os a pre každý mechanizovaný (tankový) útvar sa určuje OZP. Keď sa predvída boj, zaraďuje sa OZP spravidla za čelnú ochranu. Keď nehrozí stretnutie s nepriateľom, vysiela sa OZP dopredu. Možný variant zaradenia OZP počas presunu brigády je uvedený na obrázku 8.

Obrázok 8 Schéma začlenenia OZP brigády pri presune brigády do stanoveného priestoru (možný variant)

Čl. 37 Činnosť v priebehu útoku

V priebehu útoku (stretného boja) sa obyčajne pre mechanizovanú brigádu upravuje jedna až dve pochodové osi. V pásme zodpovednosti nadriadeného stupňa sa s využitím brigádnych pochodových osí upravujú jedna až dve pozdĺžne pochodové osi a podľa potreby priečne cesty. OZP spravidla postupuje hneď za bojovými zostavami práporov. V priebehu útoku postupuje prieskumná (prieskumná a vytyčovací) skupina OZP po nariadenej pochodovej osi za bojovými zostavami práporov brigády, za ňou postupuje odtarasovacia a mostná skupina OZP.

Čl. 38 Vykonávanie súčinnosti

Základnú súčinnosť na zabezpečenie činnosti OZP brigády organizuje náčelník oddelenia výcviku s príslušnými oddeleniami (skupinami) štábu

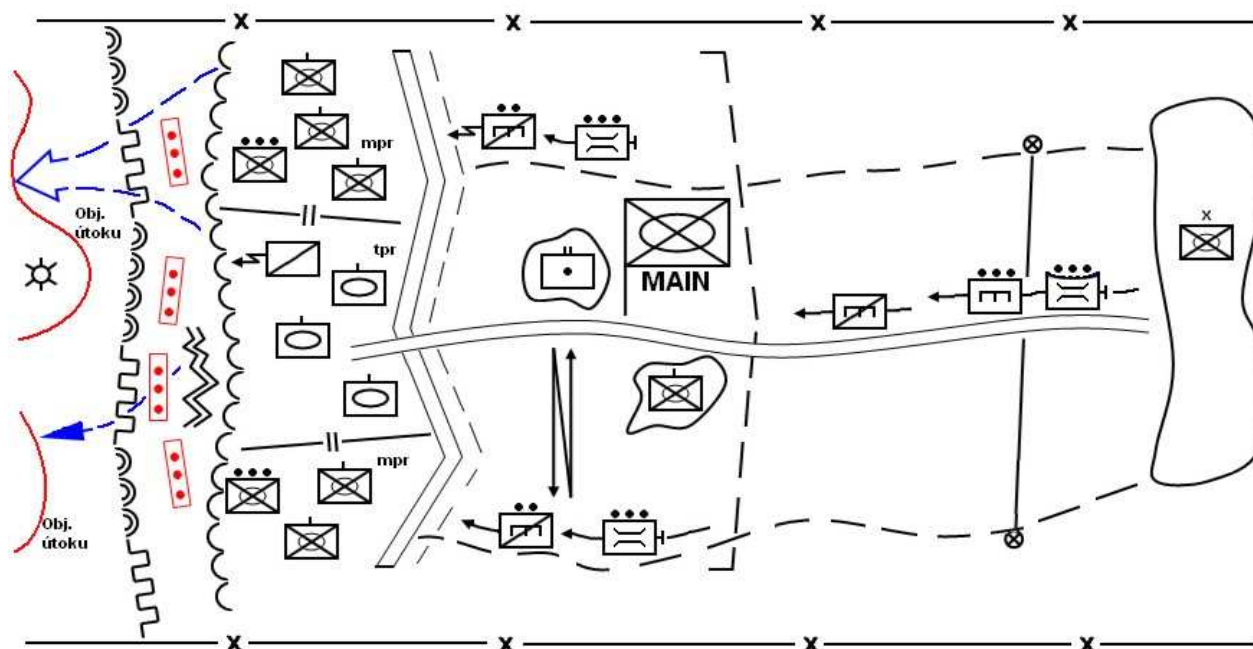
a s náčelníkmi iných odborností. Veliteľ OZP vykonáva súčinnosť s veliteľmi tých útvarov a jednotiek, za ktorými v priebehu útoku (presunu) postupuje s cieľom získať najnovšie správy o nepriateľovi a stave ciest v smere postupu, ako aj o spôsobe poskytovania ochrany jednotkám, ktoré sú zaradené do OZP.

Čl. 39

Velenie oddielu na zabezpečenie pohybu

(1) Veliteľ OZP je podriadený veliteľovi brigády. Odovzdávanie úloh a riadenie činností OZP sa uskutočňuje prostredníctvom náčelníka oddelenia výcviku. Rozkazy a hlásenia sa môžu odovzdávať osobne, rádiom a spojkami. Rádiové spojenie s náčelníkom oddelenia výcviku a veliteľom OZP sa na stupni brigáda uskutočňuje v rádiovjej sieti veliteľa brigády.

(2) Veliteľ OZP brigády riadi činnosť podriadených osobne vydávaním rozkazov a dohovorenými signálmi vydávanými v rádiovjej sieti OZP alebo pohyblivými spojovacími prostriedkami. Za spojenie s OZP zodpovedá príslušný náčelník oddelenia výcviku. Za spojenie vo vnútri OZP zodpovedá veliteľ oddielu.

Obrázok 9 Schéma začlenenia skupín OZP mechanizovanej brigády pri vedení útoku (možný variant)

Čl. 40

Dokumentácia veliteľa oddielu

Veliteľ OZP spracováva a vedie pracovnú mapu, záznamník vydaných a prijatých rozkazov a signálov a vydaných hlásení. Môže viesť aj ďalšie písomnosti a pomôcky (na stanovenie zaťažiteľnosti mostov, schémy premostovania prekážok, atď.). V pracovnej mape formou zákresu a tabuliek zaznamenáva hlavne:

- a) priestory rozmiestnenia OZP,
- b) plánovanú a skutočnú pochodovú os,
- c) prekážky, zátarasy a závaly zistené na pochodovej ose a v jej bezprostrednej blízkosti,
- d) čiary dosiahnuté vlastnými vojskami, správy o nepriateľovi,
- e) organizáciu OZP,
- f) materiálne, technické a zdravotnícke zabezpečenie OZP,
- g) spôsob spojenia a signály.

Čl. 41

Sprievodná skupina

SSk mechanizovaného (tankového) práporu spravidla tvorí jedno ženijné odtarasovacie družstvo s potrebnou technikou a materiálom. Do SSk môže byť podľa situácie určená aj mechanizovaná čata. Pri presune a v priebehu útoku SSk upravuje v najvýhodnejšom smere za jednou z rôt práporu prápornú cestu s maximálnym využitím existujúcej siete ciest (od čiary rozvinutia do práporných prúdov). V priestoroch s nedostatkom ciest môže cestu vytýčiť a upraviť priamo v teréne.

Čl. 42

Postup sprievodnej skupiny

Ak mechanizovaný prápor pôsobí v krycích silách brigády, postupuje SSk za ochrannými silami (obrázok 10). Keď sa prápor presúva za iným práporom, postupuje SSk za jeho priamym zaistením (obrázok 11 a 12). SSk vytvárajú sily a prostriedky na stupni mechanizovaného (tankového) práporu, vyčlenené na plnenie úloh ženijnej podpory.

Obrázok 10 Schéma začlenenia SSk do zostavy mechanizovaného práporu, ak prápor pôsobí v úlohe krycích síl mechanizovanej brigády (možný variant)

Obrázok 11 Schéma začlenenia SSk do zostavy mechanizovaného práporu, ak sa prápor presúva za iným práporom mechanizovanej brigády (možný variant)

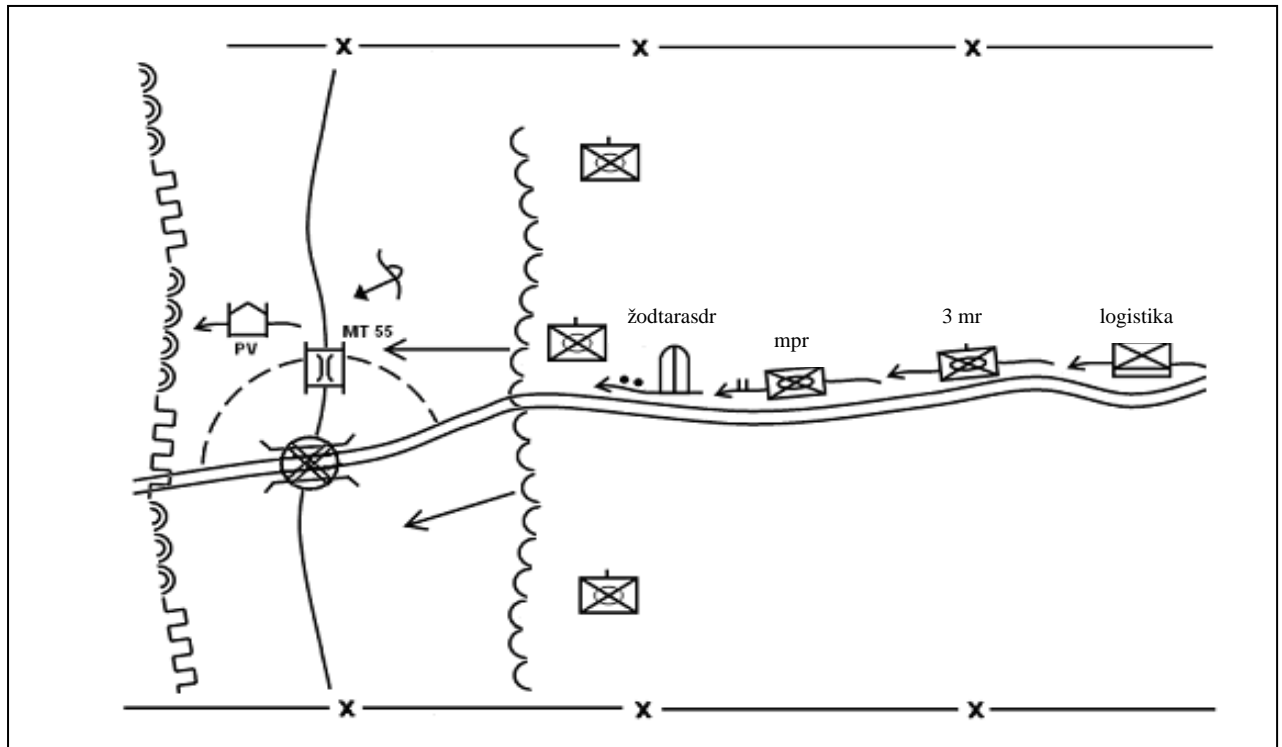

Obrázok 12 Schéma začlenenia SSk do zostavy tankového práporu, ak sa presúva za iným práporom mechanizovanej brigády (možný variant)

Čl. 43

Miesto sprievodnej skupiny pri postupe na brániaceho sa nepriateľa

Pri útoku na nepriateľa v obrane postupuje SSk za rotami prvého sledu práporu mimo účinný dosah nepriateľských ručných zbraní (obrázok 13).

Obrázok 13 Schéma začlenenia SSk pri útoku na nepriateľa v obrane (možný variant)

Čl. 44

Úlohy sprievodnej skupiny

Podľa situácie plní SSk nasledujúce úlohy:

- vykonáva ženijný prieskum nepriateľa a terénu,
- upravuje prapornú cestu,
- premostňuje úzke prekážky a upravuje brody cez vodné prekážky,
- zriaďuje priechody v zátarasoch a prirodzených prekážkach,
- podieľa sa na zriaďovaní priechodov vo vzniknutých prekážkach po údere jadrových zbraní, na likvidácii požiarov, uvoľňovaní zavalenej živej sily a bojovej techniky, zriaďovaní jednoduchých ženijných zátaras, ako aj na príprave a ničení ciest a objektov na nich.

Čl. 45

Vybavenie sprievodnej skupiny

Na plnenie úloh je SSk vybavená spravidla:

- jedným až dvoma prepravnými prostriedkami na premostovanie úzkych prekážok (mostným tankom, prepravníkom mosta, mostným automobílom),

- b) až dvoma odtarasovacími prostriedkami na zriaďovanie priechodov v prekážkach a mínových poliach (tankmi s mechanickými odmínovačmi vyčlenenými od tankových jednotiek, výbušnými odmínovačmi),
- c) jednou reťazovou motorovou pílou,
- d) až 150 kg trhavín a až 50 kusmi protitankových mín,
- e) mínovými hľadačkami, súpravami pomôcok (na trhanie, mínovanie, vytyčovanie) a ženijným náradím.

Čl. 46

Vykonávanie súčinnosti

(1) Pri súčinnosti veliteľa SSk s veliteľom práporu (náčelníkom štábu) sa spresňuje činnosť SSk a jednotiek práporu z hľadiska času, miesta a spôsobu plnenia úloh. Stanovujú sa signály a spôsoby velenia. Súčinnosť sa organizuje na správne plnenie úloh počas útoku v priestore rozmiestnenia a v priebehu boja na vopred stanovenom mieste.

(2) Po skončení súčinnosti musí byť veliteľovi SSk jasné:

- a) aké úlohy bude SSk plniť,
- b) kde a akými silami a prostriedkami ich bude plniť,
- c) v akom čase a poradí,
- d) spôsob odovzdania úloh SSk,
- e) spôsob podávania hlásení o splnení úloh SSk,
- f) činnosť po splnení úloh.

Čl. 47

Stanovenie úloh sprievodnej skupine

Veliteľ SSk je priamo podriadený veliteľovi práporu. Úlohy SSk stanovuje osobne alebo prostredníctvom svojho štábu. Veliteľovi SSk (veliteľovi ženijného družstva) určuje:

- a) os a smer postupu, miesto v zostave práporu,
- b) spresnenie zloženia, v prípade doplnenia SSk od mechanizovaných jednotiek,
- c) na ktoré ženijné opatrenie položiť dôraz,
- d) aké sú časové podmienky na splnenie úloh ženijnej podpory,
- e) činnosť SSk po splnení úloh,
- f) spôsob spojenia, signály,
- g) lehoty vydávania hlásení.

Čl. 48

Spôsoby vydávania rozkazov

(1) Rozkazy veliteľovi SSk sa môžu vydávať:

- a) osobne,
- b) spojkou,
- c) určenými signálmi,
- d) rádiom.

(2) Veliteľ SSk riadi skupinu krátkymi rozkazmi. Vede pracovnú mapu s hlavnými údajmi o bojovej situácii s vyznačením miesta a úloh SSk.

Čl. 49

Skupina na úpravu ciest

(1) Na úpravu a údržbu ciest v obrane sa vyčleňujú sily a prostriedky podľa zásad uvedených v čl. 7 tohto predpisu. Tieto sily a prostriedky v obrane vytvárajú SkÚC brigády. Miesto v bojovej zostave brigády sa SkÚC určuje v súlade s operačným rozkazom veliteľa brigády. Spravidla zaujíma priestory za prápormi alebo na ich úrovni v blízkosti úseku ciest, kde sa predpokladá jej použitie v dôsledku bojovej činnosti nepriateľa. Na určenú dobu pohotovosti sa skupina na úpravu ciest rozmiestňuje v priestore rozmiestnenia, najlepšie v úseku najnáročnejšom na úpravu, spravidla blízko prísunovej a odsunovej cesty, prípadne priečnej cesty brigády.

(2) SkÚC tvoria:

- a) z jednotiek ženijného práporu až dve ženijné komunikačné čaty ženijnej technickej rotы ženijného práporu,
- b) z jednotiek brigády časť organickej ženijnej rotы alebo pridelené ženijné jednotky; podľa situácie môže byť SkÚC posilnená mechanizovanou jednotkou a tankmi s buldozerovým zariadením.

(3) Medzi základné úlohy SkÚC patria:

- a) ženijný prieskum vhodných ciest a ich vytýčenie na zabezpečenie pohybu vo dne aj v noci,
- b) úprava a údržba ciest,
- c) zriaďovanie sprievodných mostov, úprava a vytýčenie obchádzok,
- d) odstraňovanie závalov v osadách a na cestách.

Čl. 50**Zloženie a vybavenie skupiny na úpravu ciest**

Zloženie a materiálne a technické vybavenie SkÚC musí byť v súlade s úlohami, ktoré bude plniť, ako aj s množstvom síl a prostriedkov, ktoré má ženijná technická rota ženijného práporu alebo ženijná rota brigády k dispozícii.

Čl. 51**Stanovenie úloh na úpravu ciest**

Úlohu SkÚC stanovuje náčelník oddelenia výcviku prostredníctvom ženijného dôstojníka brigády, ktorý jej spravidla velí osobne ústne, spojkami alebo rádiom. Náčelník oddelenia výcviku brigády musí mať zabezpečené nepretržité spojenie s veliteľom skupiny na úpravu ciest brigády. Všetky úlohy sa musia vydať v závislosti od konkrétnej situácie čo najskôr, aby SkÚC maximálnou mierou prispela k úspechu mechanizovaných (tankových) jednotiek.

Čl. 52**Najdôležitejšie úlohy pri úprave ciest**

Pri súčinnosti náčelník oddelenia výcviku prostredníctvom ženijného dôstojníka brigády veliteľom SkÚC hlavne spresňuje:

- a) miesto SkÚC v zostave brigády,
- b) spôsob plnenia úloh v určených úsekoch (priestoroch) a v stanovených lehotách,
- c) spôsob spojenia s náčelníkom oddelenia výcviku brigády,
- d) formy a spôsoby vydávania hlásení o situácii a splnení úloh.

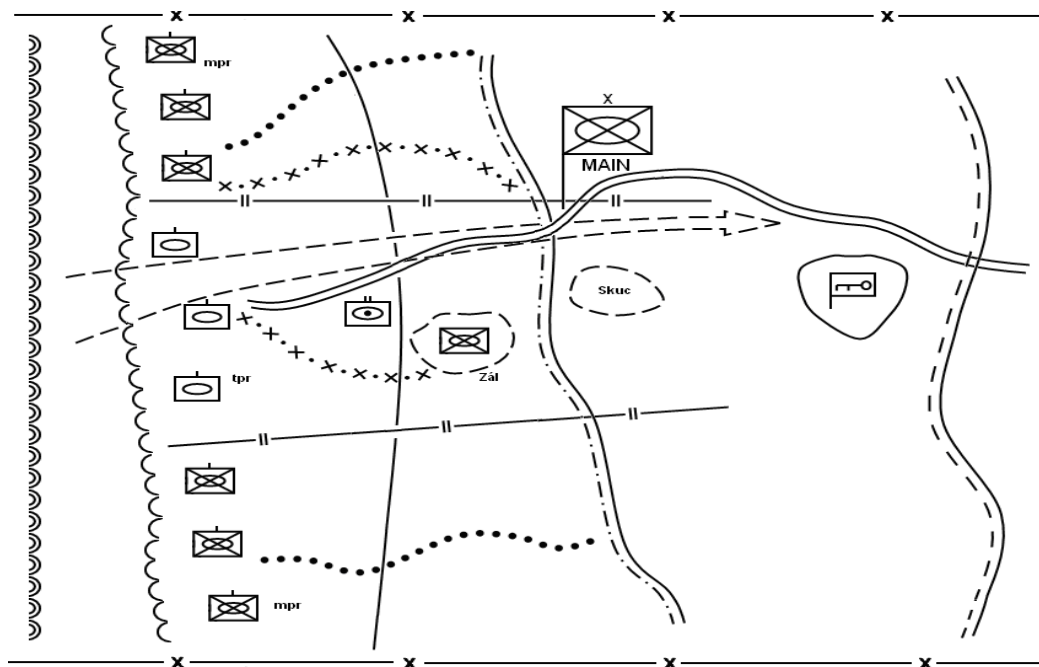
Čl. 53**Velenie**

Veliteľ SkÚC velí skupine osobne ústne, rádiom, spojkou alebo dohovorenými signálmi. Vede pracovnú mapu, na ktorej vyznačuje hlavné údaje o všeobecnej situácii a podrobné údaje o činnosti SkÚC. Ďalej vede záznamník (denník) vydaných a prijatých rozkazov (signálov) a prijatých hlásení (obrázok 14).

Čl. 54**Ženijná prieskumná hliadka**

ŽPsH sa pripravuje na plnenie úloh a plní úlohy v zostave SPsH. Do priestoru činnosti sa pripravuje v zostave prieskumných orgánov brigády.

Získava správy ženijného charakteru o nepriateľovi a teréne pred predným okrajom, na bokoch a v hĺbke bojovej zostavy nepriateľa podľa ustanovenia interných predpisov.¹⁾ ⁶⁾ ⁷⁾

Obrázok 14 Schéma úprav ciest a priestor rozmiestnenia SkÚC v priestore zodpovednosti brigády (možný variant)

Poznámky.

- 1 - - - Priečna cesta nadriadeného.
- 2 == Prísunová a odsunová cesta brigády.
- 3 -.-.- Priečna cesta brigády.
- 4 ..... Prísunová a odsunová cesta práporu.
- 5 x'x'x Cesty pre manéver.

Čl. 55

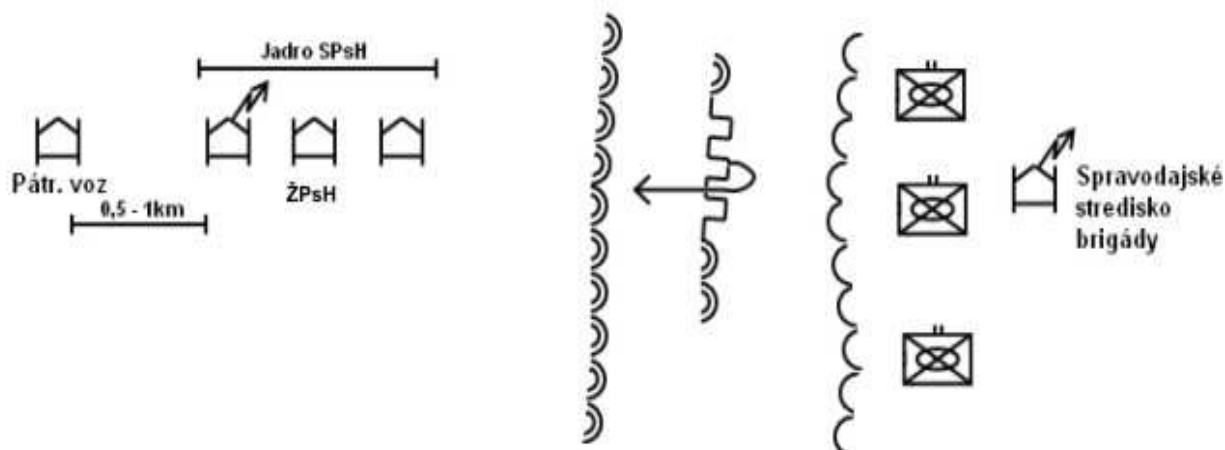
Činnosť samostatnej prieskumnej hliadky

(1) Od brigády sa vysielajú samostatné prieskumné hliadky (SPsH) až do vzdialenosti, ktorá závisí od konkrétnej situácie (obrázok 15).

⁶⁾ Vojenský predpis Ženijný prieskum (evid. zn. Žen-2-3/s).

⁷⁾ Vojenský predpis Pozemný prieskum (Dočasné vydanie)(evid. zn. Sprav-1-1).

(2) Pri prieskume ženijných opatrení nepriateľa, vodných prekážok, terénu a priestorov, ktoré boli vystavené účinkom jadrových zbraní, plní ŽPsH úlohu v určenom smere postupu metódou postupného plnenia úloh od objektu (priestoru) k objektu (priestoru) v úzkej súčinnosti s prieskumnými orgánmi brigády. Prieskumné údaje zisťuje predovšetkým pozorovaním a meraním pomocou prístrojov.

Obrázok 15 Schéma začlenenia ŽPsH do zostavy SPsH brigády pri presune do priestoru činnosti (možný variant)

Čl. 56

Úlohy na vykonanie ženijného prieskumu

Náčelník oddelenia výcviku brigády včas vykonáva súčinnosť s náčelníkom spravodajského strediska brigády a vydáva mu úlohy na ženijný prieskum pred predným okrajom, na bokoch a v hĺbke bojovej zostavy nepriateľa. Ďalej veliteľovi ženijnej jednotky brigády určí spôsob začlenenia ŽPsH do príslušného prieskumného orgánu brigády. Úlohy na prípravu a vlastné vykonávanie ženijného prieskumu stanoví veliteľovi ŽPsH náčelník spravodajského strediska brigády priamo alebo prostredníctvom veliteľa SPsH.

Čl. 57

Zhromažďovanie ženijných údajov

Veliteľ ŽPsH je po dobu prípravy na plnenie úloh a pri ich plnení priamo podriadený veliteľovi SPsH. Plní jeho rozkazy a nariadenia, udržiava s ním súčinnosť a podáva mu hlásenie o výsledkoch ženijného prieskumu. Výsledky prieskumu, vrátane ženijného, odovzdáva veliteľ SPsH stanoveným spôsobom štábu brigády cez spravodajské stredisko brigády.

Čl. 58

Činnosť ženijnej prieskumnej hliadky

(1) ŽPsH ako orgán ženijného prieskumu ženijnej roty brigády plní úlohy v zostave vlastných jednotiek a podľa úlohy, ktorú dostala, môže zisťovať:

- a) vodné a iné prekážky a možnosti ich prekonávania,
- b) stav ciest, mostov a ostatných prepravísk,
- c) ochranné a maskovacie vlastnosti terénu,
- d) miesta výskytu vodných zdrojov a ich stav, výskyt miestneho stavebného materiálu a prostriedkov, ktoré sa dajú využívať v prospech ženijnej podpory,
- e) výsledky účinkov jadrových zbraní na terén, výbušné zátarasý a opevnené objekty, ako aj nutné ženijné opatrenia na odstránenie následkov nepriateľských jadrových úderov,
- f) údaje na zatarasovanie a ničenie,
- g) iné údaje potrebné na plnenie úloh ženijnej podpory.

(2) ŽPsH získava správy predovšetkým priamou prehliadkou, meraním, ale aj vyhodnocovaním geografických podkladov. Podľa situácie a úloh môže ŽPsH plniť prieskumné úlohy aj pozorovaním (načúvaním) všade tam, kde nie je možné vykonávať ženijný prieskum inými spôsobmi.

Čl. 59

Zloženie a vybavenie ženijnej prieskumnej hliadky

Zloženie a ženijné technické a materiálne zabezpečenie ŽPsH musí zodpovedať situácii a úlohe, ktorú bude plniť. Určuje ho nadriadený veliteľ v operačnom rozkaze pri stanovení úloh. Veliteľ ŽPsH je vybavený čistou mapou (náčrtom) záujmového priestoru a údajmi pre spojenie.

Čl. 60

Obsah operačného rozkazu

V operačnom rozkaze sa uvádzajú:

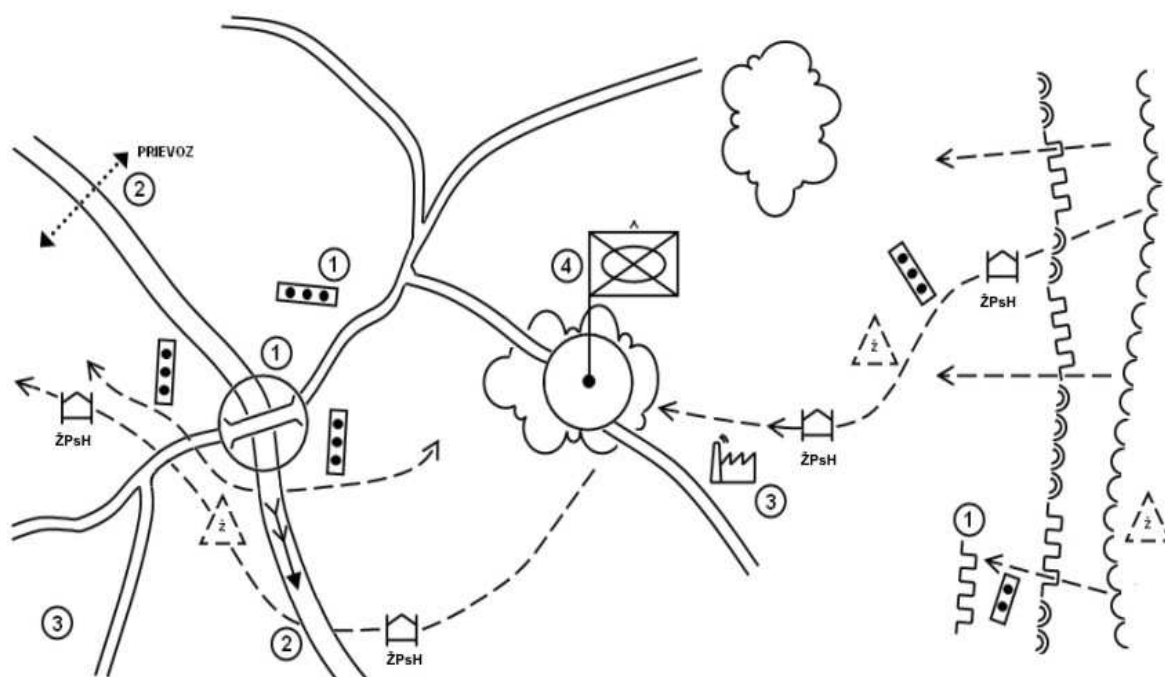
1. SITUÁCIA:
  - a) nepriateľské sily,
  - b) vlastné jednotky.
2. ÚLOHA ŽPsH. Koordinačné postupy: smer postupu alebo priestor činnosti, aké prieskumové údaje má získať, miesto, čas a spôsob predkladania hlásenia, zloženie a spôsob činnosti hliadky.
3. VYKONANIE.

4. ADMINISTRATÍVA A LOGISTIKA:

- a) logistická podpora,
- b) materiál,
- c) zdravotnícka evakuácia a hospitalizácia,
- d) personálne zloženie, zástupca.

5. VELENIE A SPOJENIE:

Signály a heslá používané počas vykonania prieskumu. Prieskumové hlásenie sa spracováva písomne, prikladajú sa náčrty, schémy alebo mapa.

Obrázok 16 Schéma činnosti ŽPsH pri zisťovaní prieskumných údajov v hĺbke nepriateľskej bojovej zostavy (možný variant)

Poznámky.

- 1 – Prieskum nepriateľských ženijných opatrení.
- 2 – Ženijný prieskum vodných prekážok.
- 3 – Ženijný prieskum terénu.
- 4 – Ženijný prieskum priestorov, ktoré boli vystavené účinkom jadrových zbraní.
- 5 – Ž (pozorovateľ dočasné pozorovacie stanovište) ŽPsH.

Čl. 61

Ženijná pozorovacia hliadka

(1) ŽPozH sa vyčleňuje s cieľom zistiť pozorovaním činnosť a opatrenia nepriateľa v priestore zodpovednosti jednotiek. Pozorovanie vedú nepre-

tržite osobne velitelia ŽPozH zo ženijných pozorovacích stanovišť, ŽPsH a skupiny vybavené prostriedkami na pozorovanie a spojovacími prostriedkami. Okrem toho sa pozorovanie vykonáva aj z vrtuľníkov a posádkami ženijnej techniky. Ak je priaznivá situácia, vedie sa prieskum pozorovaním v spojení s priamou prehliadkou terénu a objektov. V noci a za obmedzenej viditeľnosti sa pozorovanie uskutočňuje s použitím prístrojov na videnie v noci, s osvetľovaním terénu a dopĺňa sa načúvaním.

(2) ŽPozH plní úlohy na ženijnom pozorovacom stanovišti. Je zložená z dvoch až troch ženistov. Stanovište je vybavené prostriedkami na pozorovanie, mapou alebo schémou terénu, denníkom pozorovania, buzolou, hodinami a spojovacími prostriedkami. Hliadke sa určujú nutné údaje o nepriateľovi a o vlastných jednotkách, miesto pozorovacieho stanovišťa, orientačné body, objekt (pásmo) pozorovania, na čo sa má zamerať pozornosť, čas a spôsob predloženia hlásenia a varovné signály.

(3) Činnosť hliadky riadi určený veliteľ, ktorý v stanovenom čase hlási výsledky pozorovania veliteľovi, ktorý hliadku vyslal. O najdôležitejších výsledkoch prieskumu informuje veliteľ hliadky bezprostredne veliteľa útvaru (jednotky) v priestore zodpovednosti, v ktorom sa pozorovanie uskutočňuje, a veliteľa, ktorý hliadku vyslal.

Čl. 62

Ženijné jednotky v krycích silách

(1) Pri prechodových fázach operácií bude ženijná jednotka plniť úlohy v krycích silách. Bude vykonávať úlohy ženijnej podpory pri ústupe brigády, pri vystriedaní jednotiek, pri dotyku jednotiek, pri presune alebo pri nadviazaní dotyku. Ženijné jednotky brigády plnia úlohy podľa ustanovenia interného predpisu.¹⁾

(2) Do krycích síl brigády sa vyčleňujú organické ženijné jednotky a posilňujú sa ženijnými jednotkami ženijného práporu nadriadeného stupňa. Možné vyčlenenie ženijných jednotiek do krycích síl brigády:

- a) na ovládnutie dôležitých čiar a objektov v hĺbke obrany nepriateľa:
  - 1. jedna až dve SSk (z pridelených ženijných jednotiek),
  - 2. OZP, ženijná čata na mýnovanie a ženijná záloha (z organických ženijných jednotiek brigády),
- b) na ovládnutie prepravísk cez vodné prekážky môže byť vyčlenená pontónová (prepravná) jednotka zo ženijného práporu nadriadeného stupňa,
- c) na zabezpečenie rozvinovania a činnosti hlavných síl:
  - 1. jeden až dva OZP,
  - 2. ženijná čata na zriaďovanie mýnových polí.

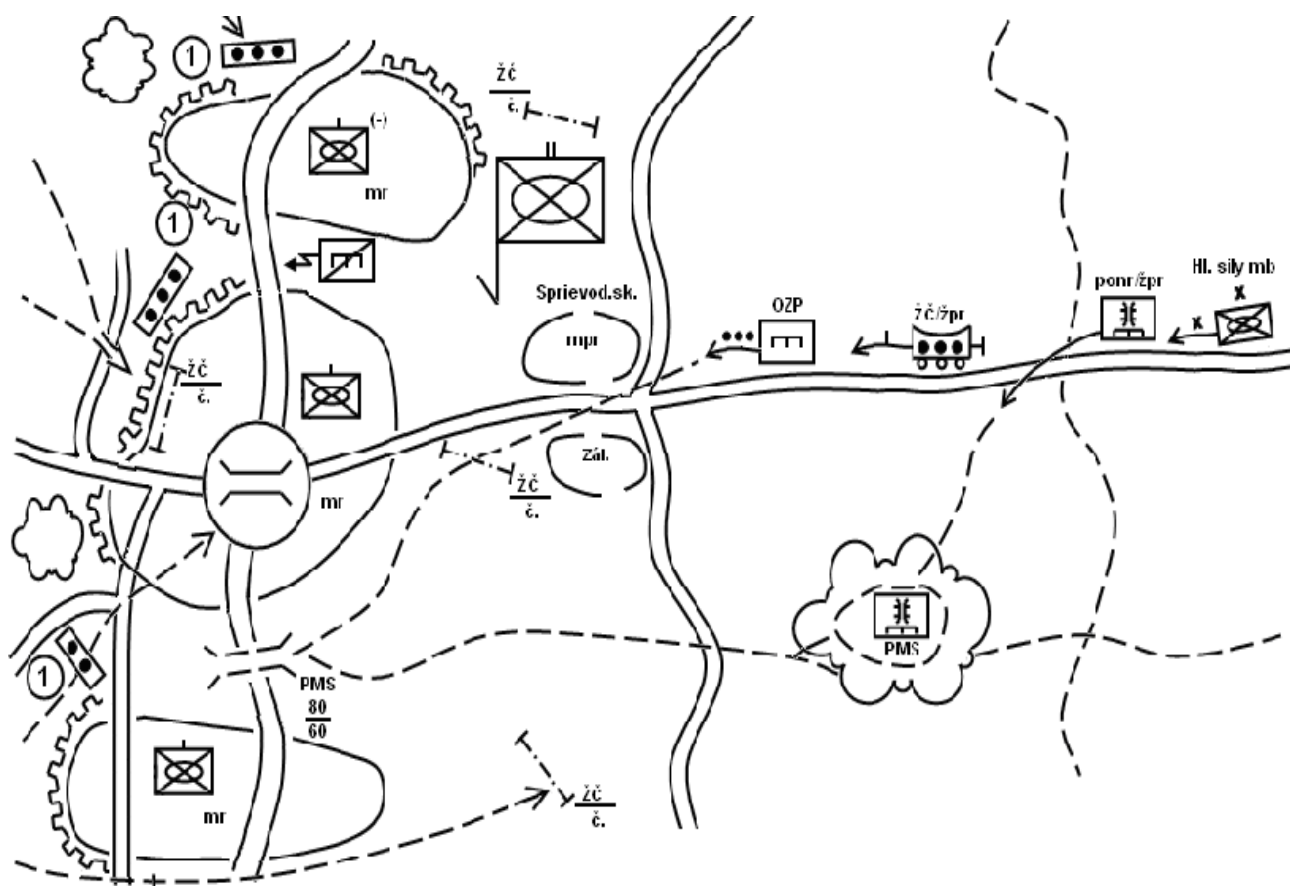
Čl. 63

(1) Ženijné jednotky, ktoré pôsobia v krycích silách brigády, sa v priebehu ich presunu a útoku začleňujú podľa rozhodnutia veliteľa brigády. Pontónové (prepravné) jednotky pridelené zo ženijného práporu a vyčlenené do krycích síl sa premiestňujú pod ochranou mechanizovaných jednotiek.

(2) Možné začlenenie ženijných jednotiek, ktoré pôsobia v zostave krycích síl v priebehu boja:

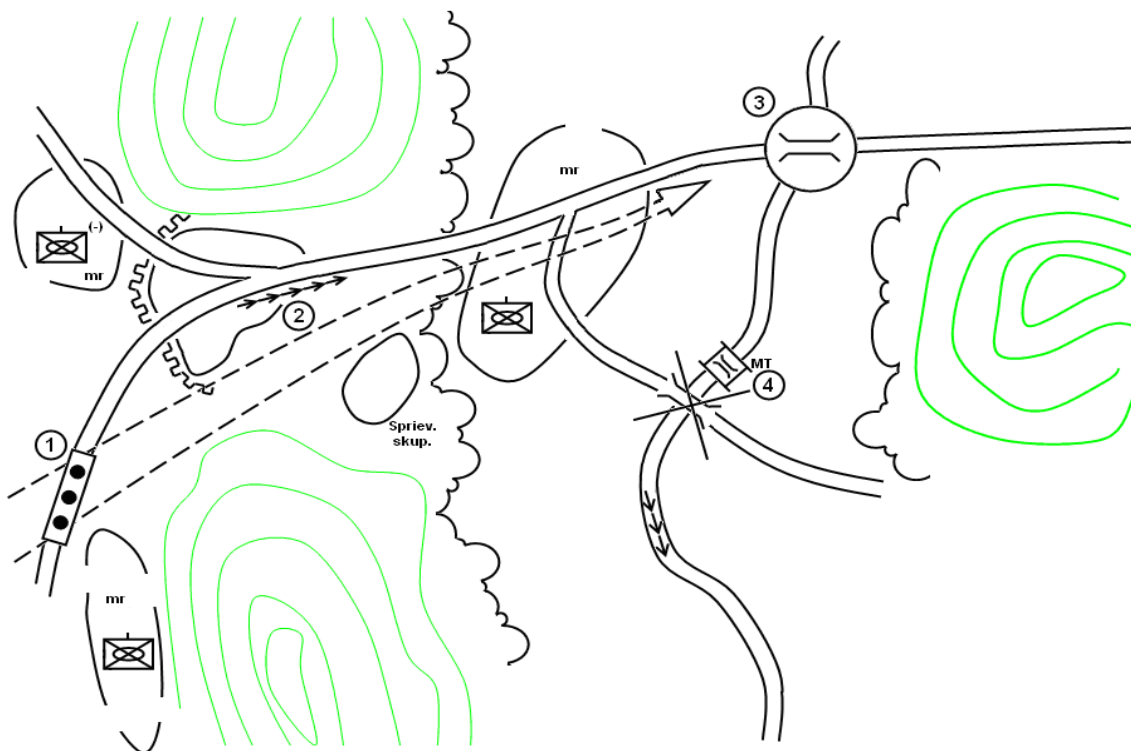
- a) na ovládnutie dôležitých čiar a objektov,
- b) na ovládnutie a udržovanie prepravísk (úsekov rieky vhodných na zriadenie prepravísk) cez vodné prekážky.

Možné začlenenie ženijných jednotiek, ktoré pôsobia v krycích silách v priebehu boja (obrázok 17 a 18).

Obrázok 17 Schéma začlenenia ženijských jednotiek (možný variant)

Poznámka. – 1 – Krátke protitankové mínové pole položené SSk.

Obrázok 18 Schéma začlenenia ženijných jednotiek, na ovládnutie horského priechodu (možný variant)

Poznámka. – Silami a prostriedkami sprievodnej skupiny krycích síl brigády vykonané:

- 1 – zamínovanie ciest,
- 2 – príprava závalu ciest,
- 3 – príprava mosta na ničenie,
- 4 – premostenie vodnej prekážky pomocou mostného tanku.

Čl. 64 Opatrenia ženijnej podpory

(1) Náčelník oddelenia výcviku brigády je pri súčinnosti s náčelníkom oddelenia logistiky a s ostatnými náčelníkmi povinný spresniť opatrenia ženijnej podpory boja krycích síl podľa interného predpisu, ¹⁾ predovšetkým spôsob ochrany ženijných jednotiek, ich zásobovanie ženijnými prostriedkami v priebehu boja, ako aj spojenie s nimi.

(2) Velitelia ženijných jednotiek, začlenených v krycích silách, vykonávajú úzku súčinnosť s veliteľom (štábom) krycích síl s cieľom získať najnovšie správy o nepriateľovi, o činnosti vlastných jednotiek a stave ciest

na smere útoku krycích síl, spresniť spôsob ochrany a materiálneho, technického a zdravotníckeho zabezpečenia im podriadených jednotiek. Široko využívajú ukoristený materiál aj materiál a techniku z miestnych zdrojov použiteľné na plnenie úloh ženijnej podpory boja krycích síl.

Čl. 65

Podriadenosť veliteľov ženijných jednotiek

Velitelia ženijných jednotiek začlenených do krycích síl, sú podriadení veliteľom mechanizovaných (tankových) jednotiek podľa svojho pridelenia. Títo velitelia ich v priebehu boja riadia osobne (prostredníctvom svojich štábov) s využitím rádiových sietí a spojok.

Čl. 66

Ženijná jednotka pri podpore brigády v aeromobilnej operácii

Na plnenie úloh taktického charakteru sa zvyčajne vyčleňujú mechanizované jednotky s nízkym počtom obrnených vozidiel. Na plnenie špeciálnych úloh ženijnej podpory sa mechanizovaným jednotkám spravidla prideluje ženijná jednotka v sile ženijnej čaty.

Čl. 67

Faktory ovplyvňujúce vybavenie ženijnej jednotky

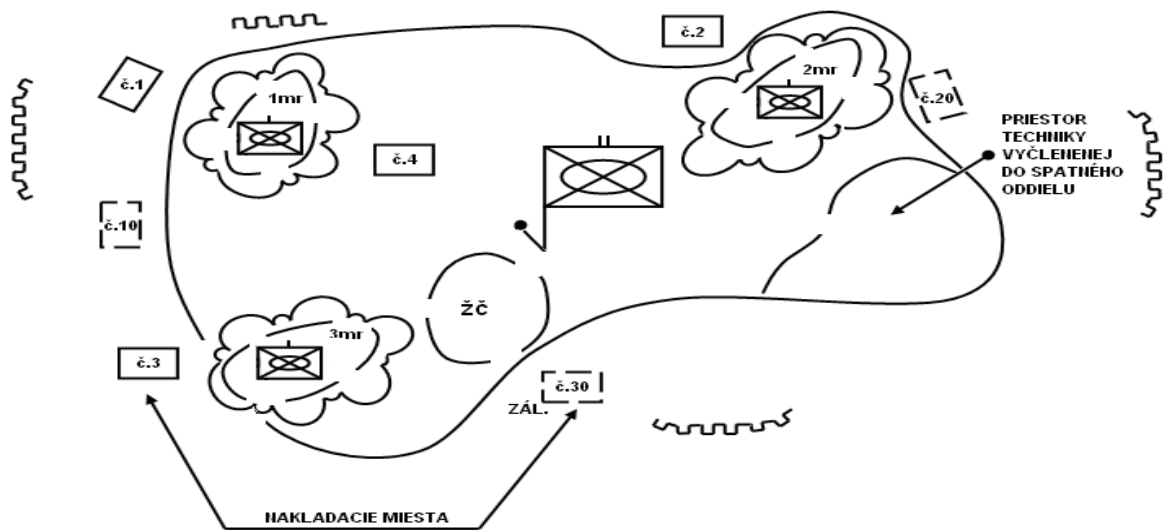
Organizácia, materiálne a technické vybavenie ženijnej jednotky vyčlenenej na plnenie úloh ženijnej podpory vysadenej jednotky bude závisieť predovšetkým od:

- a) charakteru nastávajúcej bojovej úlohy,
- b) rozsahu a obsahu predpokladaných špeciálnych úloh ženijnej podpory,
- c) počtu a typu pridelených dopravných vrtuľníkov a lietadiel na prepravu osôb, techniky a nevyhnutného materiálu vzduchom,
- d) celkovej situácie a možností nepriateľa v priestore vysadenia.

Čl. 68

Miesto prípravy ženijných jednotiek

Jednotky vyčlenené na vykonanie aeromobilnej operácie sa pripravujú vo východiskovom priestore. V jeho blízkosti sa pre mechanizované jednotky aj pre jednotky iných odborností určujú priestory na naloženie. Miesto sústreďovania ženijnej čaty v priestore na naloženie výsadku v zostave mechanizovaných jednotiek je na obrázku 19.

Obrázok 19 Miesto ženijnej čaty v priestore na naloženie (možný variant)

Čl. 69

Úlohy ženijnej podpory

Ženijná podpora vo východiskovom priestore na vysadenie zahŕňa:

- ženijný prieskum terénu (na zaujatie priestoru, ochranných a maskovacích vlastností terénu, terénu pre nakladacie miesta, atď.),
- preverenie terénu na prítomnosť výbušných zátarás,
- ženijnú úpravu terénu na ochranu a nakladanie jednotiek,
- vytýčenie, prípadne úpravu ciest (zriadenie úkrytov pre živú silu, ženijné maskovacie opatrenia) a podobne.

Čl. 70

Stanovenie úloh ženijnej jednotke

Pred zaujatím východiskového priestoru na vysadenie veliteľ mechanizovaných jednotiek veliteľovi ženijnej jednotky stanoví:

- miesto sústredenia jednotky pred naložením a nasadením,
- nakladacie miesta pre ženijné družstvá (ženijnú čatu), čísla vrtuľníkov,
- rozsah vybavenia jednotky ženijným materiálom,
- ak sa ženijná jednotka bude prepravovať spoločne s mechanizovanými jednotkami, spôsob a miesto začlenenia ženijných družstiev do zostáv mechanizovaných rôt (čiat),
- priestory na sústredenie techniky a materiálu,
- rozsah a lehoty úloh ženijnej podpory, ktoré bude ženijná jednotka plniť vo východiskovom priestore na vysadenie.

Čl. 71**Spôsob prepravy ženijnej jednotky**

Do priestoru vysadenia sa ženijná jednotka prepravuje spravidla decentralizovane po ženijných družstvách spoločne s mechanizovanými jednotkami. Ženijné družstvá sa prepravujú s prostriedkami a materiálom, ktoré budú nevyhnutne potrebovať na plnenie úloh ženijnej podpory vysadených mechanizovaných jednotiek v priebehu plnenia bojovej úlohy.

Čl. 72**Rozsah úloh ženijnej podpory**

(1) V závislosti od konkrétnej úlohy môže ženijná jednotka v priestore vysadenia plniť nasledujúcu hlavnú úlohu a opatrenia ženijnej podpory:

- a) vykonávať ženijný prieskum výbušných zátarás a objektov, ktoré nepriateľ pripravil na ničenie, ako aj prieskum vodnej prekážky a vhodných miest na zriadenie prepravísk,
- b) zriaďovať výbušné zátarasy a pripravovať vhodné objekty na ničenie,
- c) pripraviť opatrenia na rýchle zriadenie prepravísk pre plynulé prekonávanie vodnej prekážky,
- d) zriaďovať priechody v zátarasách nepriateľa a vykonávať dezadjustáciu objektov pripravených na ničenie,

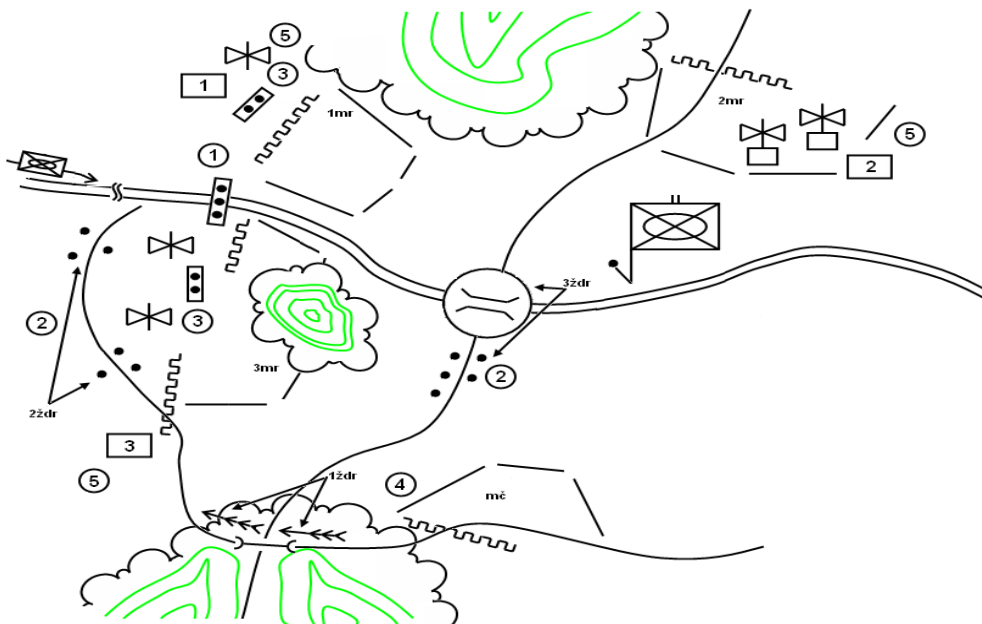
(2) Keďže na obsadenie pristávacích plôch a na zabezpečenie vysadenia mechanizovaných jednotiek sa vysielajú krycie sily (predsunutá skupina) posilnené ženijnými jednotkami, budú plniť nasledujúce úlohy:

- a) prieskum pristávacích plôch,
- b) odstraňovanie alebo označovanie zátarás a terenných predmetov, ktoré zabraňujú vrtuľníkom pristáť.

Čl. 73**Vyčlenenie ženijných jednotiek na plnenie úloh ženijnej podpory**

Na splnenie úloh ženijnej podpory vysadených jednotiek brigády sa spravidla vyčleňujú nasledujúce ženijné sily a prostriedky:

- a) dve až tri ženijné družstvá (podľa charakteru činnosti zatarasovacie alebo jednotky na čistenie terénu od mín),
- b) jedno družstvo na ženijný prieskum s prostriedkami na jeho vykonávanie,
- c) jeden až dva vrtuľníky, každý s 80 až 120 kusmi protitankových mín (ak sú na prepravu mín vyčlenené) alebo až 100 kusmi protitankových mín, ktoré sa prepravujú s ostatnými prostriedkami ženijnej čaty,
- d) 150 až 200 kg trhavín s roznecovadlami.

Obrázok 20 Činnosť ženijnej jednotky zriaďujúcej ženijné zátarasy na zdržiavanie prísunu nepriateľských záloh vysadenými jednotkami brigády (možný variant)

Poznámky.

- 1 – Protitankové mínové pole (PTMiPo) (15 až 20 PT mín) zriadené mechanizovanou rotou.
- 2 – Roztrúsené míny (do 10 ks PT mín).
- 3 – Protitankové mínové pole zriadené ženijnou jednotkou s využitím vrtuľníkov.
- 4 – Úlohy plnené ženijnou jednotkou.
- 5 – Pristávacie plochy číslo 1, 2 a 3.

Čl. 74

Rozdelenie ženijných jednotiek

Rozdelenie ženijných jednotiek, prostriedkov a materiálu bude vždy závisieť od konkrétnych úloh, ktoré budú ženijné jednotky pri zabezpečovaní bojovej činnosti vysadených jednotiek brigády plniť.

Čl. 75

Vykonávanie súčinnosti

Veliteľ ženijnej jednotky organizuje a vykonáva súčinnosť veliteľov ženijných družstiev s veliteľmi mechanizovaných rôt (čiat). V ich zostave budú ženijné družstvá plniť úlohy ženijnej podpory. Pri súčinnosti je nutné položiť dôraz na:

- a) určenie miesta pre ženijné družstvá vo vrtuľníkoch (ak sa prepravujú v jednom vrtuľníku spoločne s mechanizovanými jednotkami),
- b) spôsob pomoci príslušníkov mechanizovanej jednotky pri nakládke a vykládke ženijného materiálu, najmä protitankových mín a trhavín,
- c) spôsob zabezpečenia ochrany ženijného družstva mechanizovanou jednotkou pri plnení jeho úloh,
- d) spôsob spojenia veliteľa ženijného družstva s veliteľom mechanizovanej jednotky (dohodnuté signály),
- e) spôsob odovzdávania výsledkov ženijného prieskumu,
- f) priestory sústredenia ženijného družstva po splnení úloh.

Čl. 76

Príprava veliteľov družstiev a ich príslušníkov

(1) Pred zaujatím východiskového priestoru pre vysadenie organizujú velitelia ženijných družstiev na základe bojového (operačného) rozkazu veliteľa ženijnej jednotky prípravu príslušníkov svojich družstiev na plnenie nastávajúcich úloh s dôrazom na všestranné a úplné materiálne zabezpečenie. Ak je dostatok času, vykonávajú s príslušníkmi družstva odborné nácviky.

(2) Po vydaní operačného rozkazu poskytuje veliteľ ženijnej jednotky pomoc veliteľom družstiev a kontroluje znalosť úloh a materiálne vybavenie družstiev. Podľa možnosti organizuje priestorové a časové plnenie jednotlivých úloh na schéme, na mape alebo plastickom stole. Veliteľ ženijnej jednotky spracováva „zoznam osôb“ a „súpis materiálu“, ktoré po spracovaní odovzdá veliteľovi vysadzovaných jednotiek.

Čl. 77

Velenie ženijnej jednotke

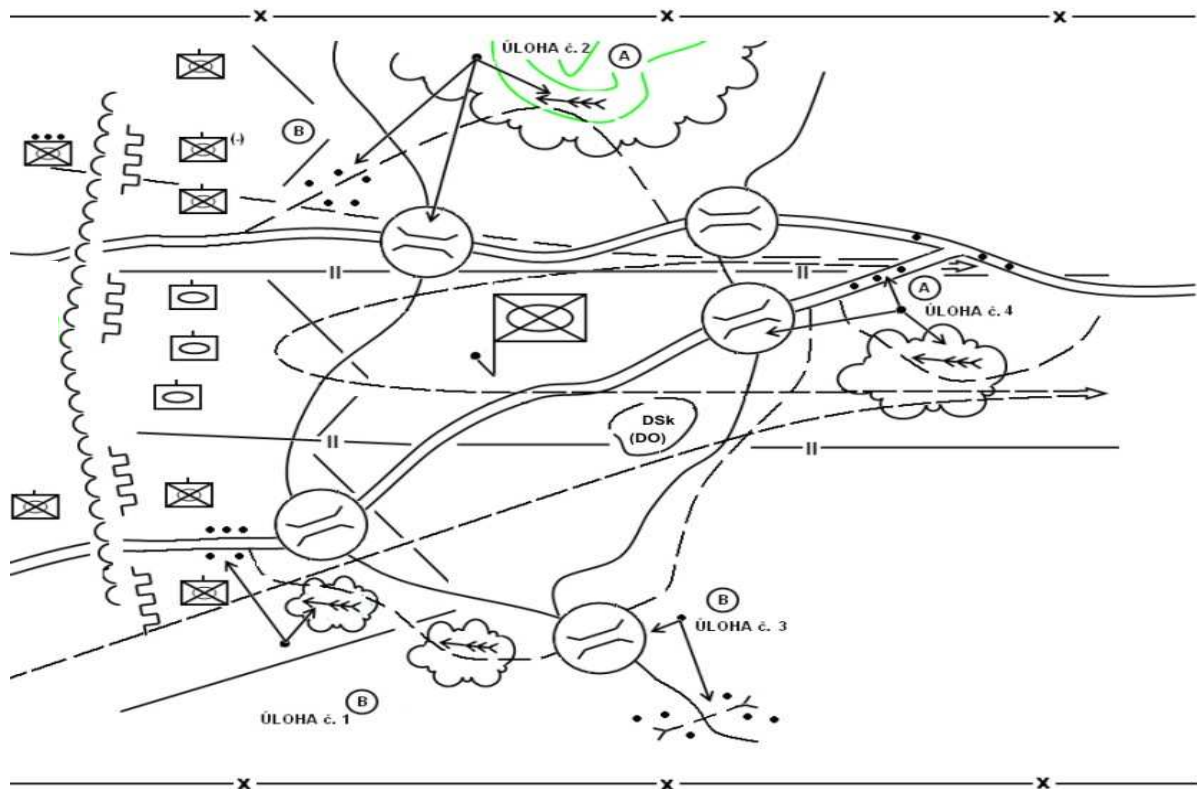
Veliteľ ženijnej jednotky uskutočňuje velenie osobným stykom. Spojenie s veliteľom vysadzovaných jednotiek uskutočňuje prostredníctvom veliteľa mechanizovanej rotty. Plnenie najnáročnejších úloh ženijnej podpory spravidla riadi osobne.

Čl. 78

Deštrukčná skupina (oddiel) a rozsah plnených úloh

(1) DSk (DO) sa vytvárajú na základe rozhodnutia veliteľa brigády. Rozkaz na vytvorenie DSk (DO) vydáva ten oprávnený veliteľ, v ktorého právomoci je vydanie rozkazu na ničenie objektu operačného alebo taktického významu.

(2) DSk (DO) plnia spravidla bojové úlohy v priebehu prípravy a vedenia obrany. V niektorých prípadoch môžu tieto skupiny (oddieľy) plniť úlohy aj v priebehu útoku, a to samostatne alebo v zostave jednotiek (útvarov) plniacich bojové úlohy (krycie sily, vysadzované jednotky). Možný spôsob plnenia úloh DO pri príprave objektov na ničenie a vytvorenie zátarás na komunikačnom smere v období prípravy obranného boja v sile ženijnej čaty ženijného práporu nadriadeného je na obrázku 21.

Obrázok 21 Plnenie úloh DSk (DO) pri príprave objektov (možný variant)

Poznámky.

1. Priestor rozmiestnenia DSk (DO).
2. Úloha plnenia DSk číslo 2 a 4 (A).
3. Skupina roztrúsených mín (5 až 10 ks PT mín), stromový zásek 1 a 3 (B).

Čl. 79

Zodpovednosť za vytvorenie deštrukčnej skupiny (oddieľu)

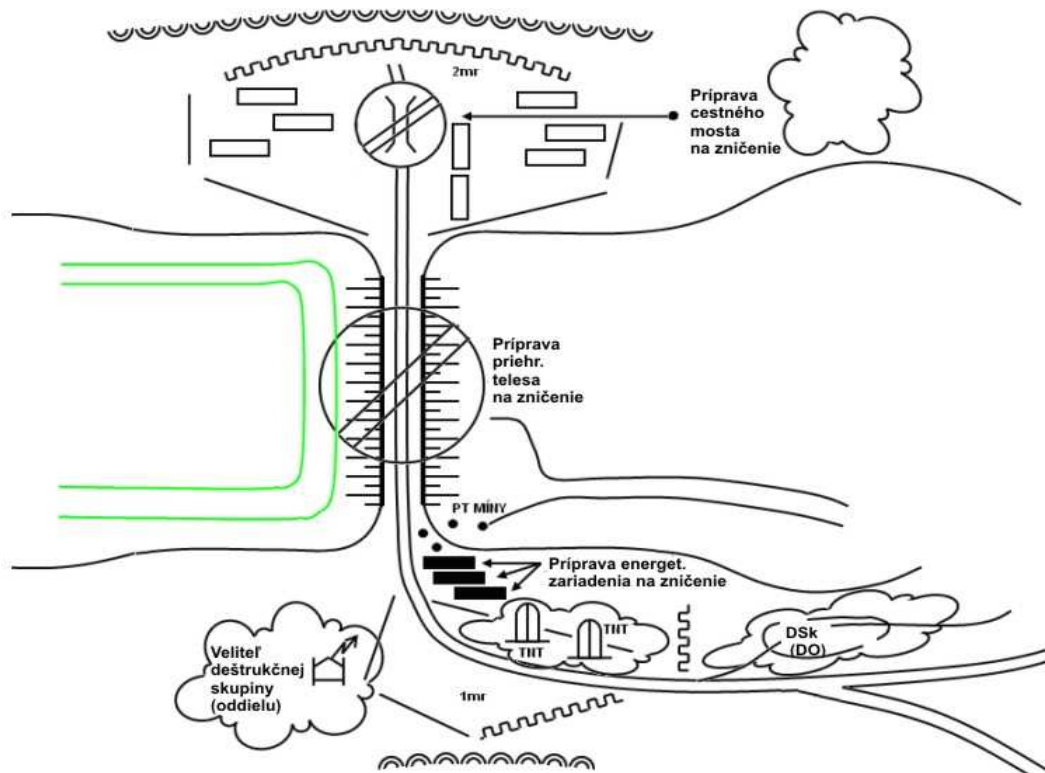
Vytvorenie DSk (DO) zaisťuje na základe rozkazu veliteľa príslušný náčelník oddelenia výcviku. Ženijné sily a prostriedky pre túto skupinu (oddieľ) určuje náčelník oddelenia výcviku na základe návrhu svojho ženijného

ho dôstojníka. Určujú sa zo ženijného práporu a ženijných jednotiek mechanizovaných brigád v takom rozsahu, ktorý zabezpečí splnenie určenej úlohy.

Čl. 80

Deštrukčná skupina (oddiel) na dôležité ničenie

DSk (DO) môže vytvárať aj veliteľ ženijného práporu, ktorý plní úlohy zatarasovania a ničenia na vlastnom území, v prípadoch, ktoré si vyžadujú špeciálne znalosti príslušníkov ženijnej jednotky. Napríklad veliteľ ženijnej jednotky, ktorého úlohou je zriadiť uzol zátarás, môže časť jednotky vyčleniť s úlohou zriadiť protitankové mínové pole v rámci uzla zátarás. Z ďalšej časti jednotky môže vytvoriť DSk alebo DO na prípravu ničenia cestných komunikácií a cestných a iných objektov v uzle zátarás. Možný spôsob prípravy priehrady na ničenie DO je na obrázku 22.

Obrázok 22 Plnenie úlohy DSk (DO) pri príprave priehrady na ničenie (možný variant)

Poznámky.

1. DO – deštrukčný oddiel.
2. DSk – deštrukčná skupina.
3. TNT – vozidlo s trhavinami.
4. DSk (DO) – priestor sústredenia deštrukčnej skupiny (deštrukčného oddielu) po splnení úloh.

Čl. 81

Rozdelenie zodpovednosti pri príprave objektov na ničenie

(1) Cestné komunikácie a cestné objekty na ničenie pripravujú a zátaras na komunikačnom smere zriaďujú DSk (DO). Veliteľom DO musí byť dôstojník, veliteľom DSk môže byť poddôstojník. DO sa spravidla určuje komunikačný smer, t. j. dva aj viac úsekov cestných komunikácií idúcich jedným smerom a k nim priľahlej obchádzky. DSk sa určuje úsek cestnej komunikácie.

(2) Na diaľnice a dôležité cesty musí byť nasadených aj niekoľko DSk, ktoré sa pri práci prekračujú. Pre vytvorenie uzla zátaras (priestoru), v ktorom sú zriadené rôzne druhy zátaras s využitím prirodzených prekážok a obranného aj palebného postavenia jednotiek a zbraní, ktoré uzol bránia, sa spravidla určujú zvláštne ženiné jednotky ako DO.

(3) DSk a DO musia byť vybavené dopravnými prostriedkami, trhavinami, roztecovadlami a ďalším materiálom a technikou podľa povahy úlohy.

(4) Po skončení príprav objektu na ničenie ponecháva pri ňom veliteľ DSk (DO) vyčlenenú RH, ktorá plní úlohu podľa ustanovenia čl. 88 tohto predpisu.

Čl. 82

Vedenie dokumentácie

Veliteľ DSk (DO) spracováva operačný rozkaz a vydáva ho podriadeným. V rozkaze sa stanovujú aj úlohy pridelené mechanizovanej jednotke, ktorá má zabezpečovať plnenie úloh DSk (DO). Úlohu zaznamenáva veliteľ DSk (DO) do pracovnej mapy v mierke zodpovedajúcej špecifikácii plnenej úlohy. V pracovnej mape sa okrem iného uvádzajú objekty určené na ničenie, osi presunu jednotky do priestoru plnenia úloh, priestor sústredenia jednotky pred začatím plnenia a po splnení úloh, priestory skládok materiálu, stanovište RH, situácia mechanizovaných jednotiek, v prospech ktorých bude DSk (DO) úlohu plniť a ich veliteľské stanovište. Formou tabuliek sa do pracovnej mapy zakresľujú údaje nevyhnutné pre splnenie úloh (časové prepočty, stanovené signály na ničenie objektov a pod.). Ostatné dokumenty vedú a spracovávajú velitelia DSk (DO) v súlade s interným predpisom.⁵⁾

Čl. 83 **Súčinnosť pri plnení úloh**

Ak plní DSk (DO) úlohu v podriadenosti veliteľa mechanizovanej brigády (práporu), vykonáva veliteľ DO súčinnosťný dohovor s veliteľom jednotky, v priestore bojovej činnosti ktorej bude úlohu plniť. Od oprávneného veliteľa dostane rozkaz na ničenie stanovených objektov. Cieľom súčinnosti je hlavne spresniť:

- a) spôsob ochrany objektov a ženijnej jednotky pri plnení úloh,
- b) spôsob vydávania signálov na ničenie objektov,
- c) osi presunu DSk (DO) po splnení úlohy a pod.

Čl. 84 **Vydávanie rozkazov podriadeným**

Veliteľ DO vydáva ústny bojový rozkaz veliteľom DSk. V priebehu plnenia úloh DO spresňuje plnenie úloh krátkymi čiastkovými rozkazmi, ktoré vydáva ústne alebo s využitím spojovacích prostriedkov. Veliteľ DSk vydáva ústny rozkaz príslušníkom skupiny. Plnenie úloh riadi osobne vydávaním rozkazov a povelov.

Čl. 85 **Spojenie a komunikácia**

Organizáciu a spôsob spojenia s DSk (DO) stanovuje vo svojom operačnom rozkaze oprávnený veliteľ, ktorý rozhodol o vytvorení DSk (DO). Spojenie sa môže organizovať v sieti náčelníka oddelenia výcviku príslušného veliteľského stupňa, alebo sa môžu využiť spojovacie siete veliteľa, v zostave ktorého bude úlohu DSk (DO) plniť.

Čl. 86 **Jednotka ochrany ničeného objektu**

JONO plní úlohy súvisiace s ochranou jednotiek pripravujúcich jednotlivé objekty na ničenie. Je zodpovedná za dôslednú ochranu jednotiek plniacich ženijné úlohy. Ustanovuje ju oprávnený veliteľ (veliteľ mechanizovanej brigády). Okrem ochrany ženijných jednotiek vykonáva obranu objektu pripraveného na ničenie a riadi dopravu a prepravu civilného obyvateľstva (utečencov) v priestore ničenia.

Čl. 87

Skupina prípravy ničenia

SkPN pracuje pod ochranou mechanizovanej jednotky na príprave jednotlivých objektov na zničenie. Na základe rozhodnutia oprávneného veliteľa pripravuje objekty na ničenie podľa ich dôležitosti. Vypracuje plán ničenia, kalkulácie, ukladá nálože a zriaďuje roznetovú sieť na požadovaný stupeň pohotovosti.

Čl. 88

Roznetová hliadka

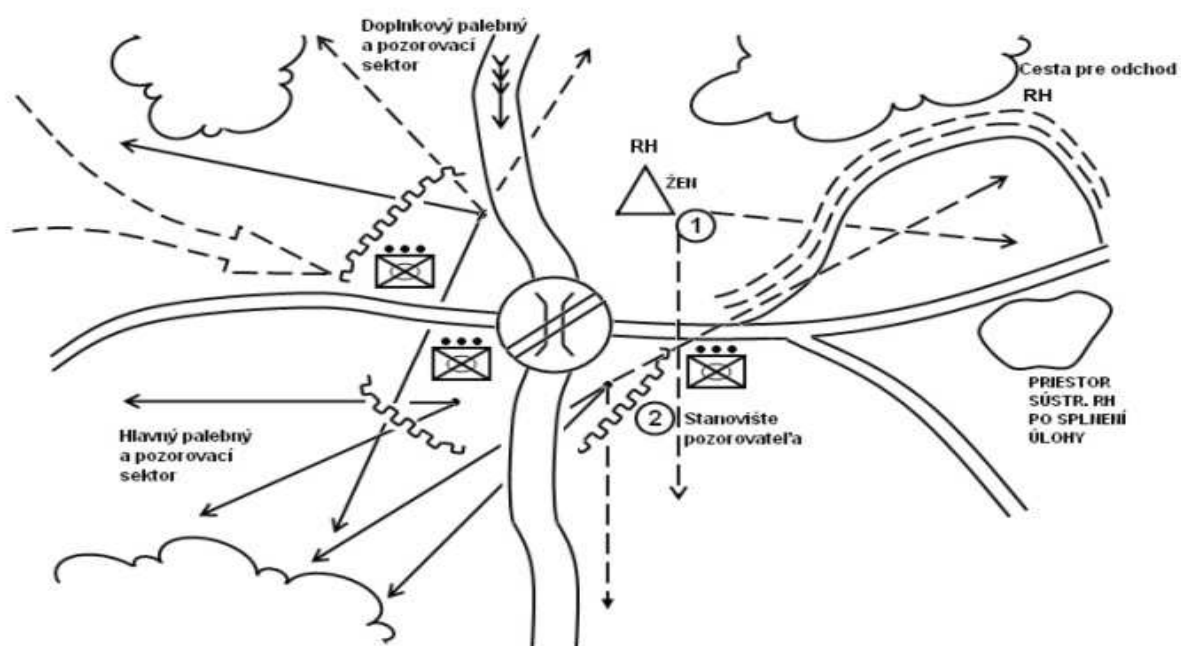
(1) RH plní úlohy od veliteľa SkPN v úzkej spolupráci s mechanizovanými jednotkami, ktoré vedú boj v priestore (na smere), kde sa nachádza objekt pripravený na ničenie. Pracuje v sile jeden plus traja a je vytvorená z jednotky tvoriacej SkPN.

(2) Stanovište RH sa určuje v bezpečnej vzdialenosti od objektu pripraveného na ničenie na opačnom smere, ako sa predpokladá príchod nepriateľa, ženijne sa upravuje a maskuje. Po prevzatí stráženého objektu poučí veliteľ RH svojich podriadených o úlohách RH (pozorovateľov). Oznamuje im signály a zvolania. Po zaujatí stanovišťa organizuje jeho ženijné vybudovanie a maskovanie.

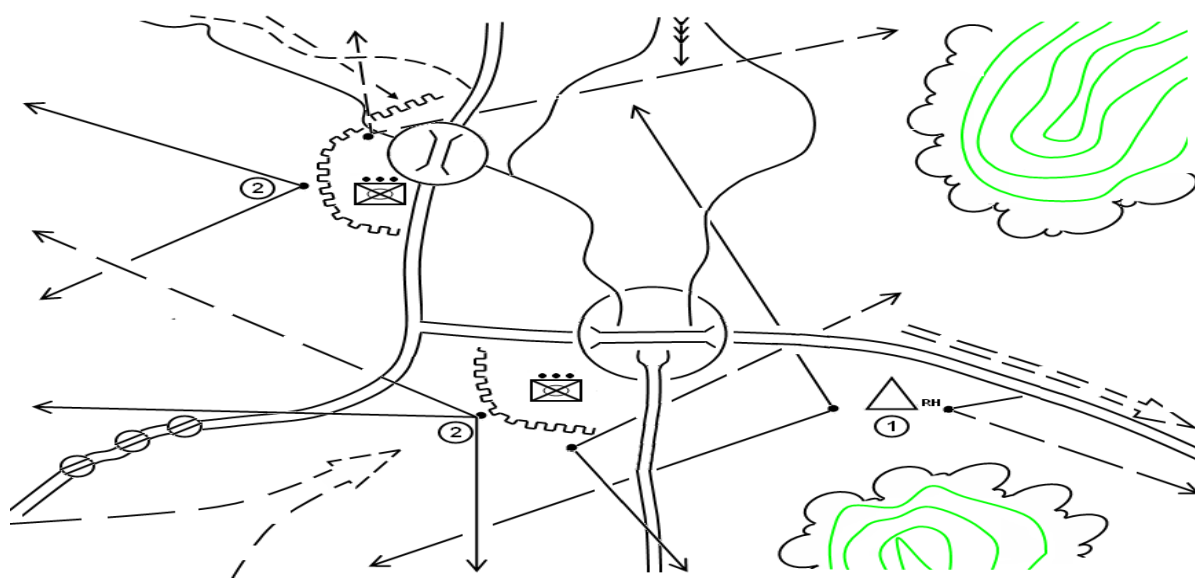
(3) Pri určovaní úloh pozorovateľom musí veliteľ RH zabezpečiť kruhové pozorovanie terénu a prístupu k objektu pripravenému na ničenie s dôrazom na smer predpokladaného nepriateľského útoku (obrázok 23 a 24) a musí určiť:

- a) stanovište pozorovateľa, spôsob a priestor pozorovania,
- b) činnosť pozorovateľa v prípade objavenia sa nepriateľa (nepovolanej osoby) v priestore pozorovania,
- c) povinnosti pozorovateľa k stráženému objektu, napr. sledovať kolísanie hladiny vody, sledovať dodržiavanie rýchlosti vozidiel pri prejazde po moste, ktorý je pripravený na ničenie,
- d) signál a cestu pre odchod pozorovateľa do bezpečnej vzdialenosti pred zničením (odpálením náloží) objektu.

(4) Pri príprave dôležitých objektov na ničenie sa môžu pripraviť aj ďalšie objekty, predovšetkým na predpokladanom smere nepriateľského útoku, s cieľom spomaliť jeho tempo a získať čas na zničenie hlavného (dôležitého) objektu (obrázok 24).

Obrázok 23 Schéma stráženia cestného mosta pripraveného na ničenie

Obrázok 24 Schéma stráženia dôležitého objektu a ďalších objektov pripravených na ničenie (možný variant)

Poznámky.

1. Stanovište roznetovej hliadky 1.

2. Stanovište pozorovateľa 2.

3. Palebný a pozorovací sektor:

3.1 ——— hlavný,

3.2 - - - - doplnkový,

3.3 = = = pochodová os RH
po splnení úloh

Čl. 89

Spojenie a komunikácia

Veliteľ RH je priamo podriadený veliteľovi SkPN a riadi sa pokynmi veliteľa mechanizovanej jednotky, ktorý riadi boj v priestore (na smere), kde sa nachádza objekt pripravený na ničenie. Veliteľ mechanizovaného práporu alebo ním poverený príslušník štábu, udržiava (nadväzuje) spojenie a vykonáva súčinnosť s veliteľom RH, odovzdáva rozkaz na prevedenie objektu do vyššieho stupňa bojovej pohotovosti a rozkaz na zničenie objektu. Je výhodné, aby taktický veliteľ bol osobne prítomný na stanovišti RH v okamžiku ničenia objektu. Všetky rozkazy na vykonanie ničenia, akýchkoľvek trhacích prác a na odpálenie náloží vydáva oprávnený veliteľ a prostredníctvom veliteľa mechanizovanej jednotky a SkPN tieto rozkazy splní veliteľ RH.

Čl. 90

Zodpovednosť veliteľov

Náčelník oddelenia výcviku brigády je zodpovedný za nadviazanie spojenia medzi taktickým veliteľom a veliteľom RH. Taktický veliteľ je zodpovedný za včasné odovzdanie rozkazu oprávneného veliteľa na zničenie objektu. Veliteľ RH je zodpovedný za zničenie objektu v nariadenom čase. Veliteľ SkPN, ktorý určil veliteľa RH, uvádza vo svojom rozkaze:

- a) situáciu:
  - 1. nepriateľské sily,
  - 2. vlastné sily,
  - 3. pričlenenie a vyčlenenie,
  - 4. veliteľovo hodnotenie;
- b) úlohu RH pred zničením objektu a po jeho zničení (zámer veliteľa);
- c) vykonanie:
  - 1. ako vykonať úlohu,
  - 2. koordinačné pokyny;
- d) administratívu a logistiku:
  - 1. materiál a služby,
  - 2. zdravotnícku evakuáciu,
  - 3. personálne zloženie;
- e) velenie a spojenie:
  - 1. velenie, riadenie a spojenie,
  - 2. pochodovú os RH po splnení úloh a priestor, kde sa zaradí do svojej jednotky.

Čl. 91**Odovzdávanie rozkazov a signálov**

Rozkazy a signály pre činnosť RH sa odovzdávajú osobne príslušnými veliteľmi, písomne formou bojových (operačných) rozkazov, spojkami alebo spojovacími prostriedkami. Pri odovzdávaní rozkazov spojovacími prostriedkami musí byť zabezpečená možnosť preverenia ich správnosti.

P I A T A   H L A V A
ŽENIJNÁ PODPORA INÝCH ČINNOSTÍ

Čl.92**Vytváranie iných skupín**

Pri organizovaní a vytváraní inej skupiny (oddielu) v priebehu boja na plnenie niektorých úloh ženijnej podpory podľa ustanovenia osobitného predpisu, ¹⁾ je potrebné postupovať podľa všeobecných zásad:

- a) včas určiť úlohu, zloženie, materiálne a technické zabezpečenie malej ženijnej jednotky (skupiny, oddielu) na splnenie úloh v konkrétnej situácii,
- b) brať do úvahy vycvičenosť jednotky,
- c) ak to umožnia časové podmienky na plnenie úloh (taktická situácia), organizovať výcvik vytvorenej skupiny (oddielu) na zladenie jej činnosti,
- d) dodržať ustanovenie interného predpisu. ¹⁾

Čl. 93**Organizovanie prípravy malých ženijných jednotiek**

(1) Prípravu veliteľov malých ženijných jednotiek (skupín, oddielov) organizovať a vykonávať:

- a) u poddôstojníkov podľa metodických pokynov a v rozsahu stanovenom veliteľom mechanizovanej brigády a veliteľom ženijného práporu s dôrazom na predmety prípravy a témy (cvičenia), ktoré sú rozhodujúce pre prípravu malých ženijných jednotiek (skupín), ktorým velia,
- b) u dôstojníkov v dobe, ktorá je určená na ich prípravu; zvláštnu pozornosť venovať problematike výcviku a bojovému použitiu tých malých ženijných jednotiek (skupín a oddielov), ktorým velia; využívať základné formy ich prípravy, najmä samostatné štúdium a metodickú prípravu.

(2) Zdokonaľovacia príprava veliteľov malých ženijných jednotiek (skupín a oddielov) sa organizuje a vykonáva pri každom poľnom výcviku a pri sústreďenom výcviku.

Čl. 94

Pyrotechnické zabezpečenie nasadenia bojových jednotiek

(1) Pre budúce operácie je dôležité, aby velitelia jednotiek poznali problematiku ochrany pred pyrotechnickými incidentmi, s ktorými sa môžu stretnúť pri vedení bojovej činnosti.

(2) Problematiku odstraňovania a likvidácie výbušného výzbrojného materiálu (EOD) komplexne riešia pyrotechnickí špecialisti v súlade s ustanoveniami interných predpisov.⁸⁾ ⁹⁾ Personál pyrotechnického prieskumu a pyrotechnického zabezpečenia musí byť vycvičený tak, aby dosahoval minimálne normy zručnosti pri likvidácii EOD.

(3) V rámci ozbrojených síl Slovenskej republiky sa výcvik v likvidácii EOD organizuje silami výcviku a podpory v podriadených výcvikových zariadeniach.

(4) Aby boli výsledky pyrotechnického zabezpečenia efektívne, musia pyrotechnické (EOD) tímy spolupracovať s ostatnými jednotkami pozemných a vzdušných síl. Základom je podpora nepyrotechnických jednotiek. Základnou povinnosťou všetkých pyrotechnikov je dodržiavanie bezpečnostných opatrení na pracovisku v každodennej činnosti. Zaistenie bezpečnosti je povinnosťou veliteľov na všetkých úrovniach velenia.

(5) Velitelia musia k problematike zaistenia bezpečnosti zaujímať aktívne veliteľské postoje. Prostredníctvom dôstojníka alebo poddôstojníka zodpovedného za bezpečnosť, ktorí navrhujú veliteľovi opatrenia na zvyšovanie bezpečnosti jednotky, musia pripravovať bezpečnostný program jednotky a stále poľné bezpečnostné operačné postupy, zamerané na výchovu v uvedomovaní si rizika a smerujúce k predchádzaniu nehodám.

(6) Veliteľ pyrotechnického (EOD) tímu po dosiahnutí priestoru incidentu preberá zodpovednosť za likvidáciu a informuje podporované jednotky o bezpečnostných opatreniach. Podporované jednotky sú zodpovedné za bez-

---

⁸⁾ Vojský predpis Bezpečnostní opatření při práci s municí a výbušninami a ničení munice (evid. zn. Del-27-4).

⁹⁾ Vojský predpis Pyrotechnická činnost v znení 1. doplnku zo dňa 1. júla 1984 (evid. zn. Del-27-14).

pečnosť vlastného personálu a výzbroje na základe informácií, ktoré poskytne veliteľ tímu.

(7) Veliteľ podporovanej jednotky musí odhadnúť riziko nebezpečenstva, zabezpečiť miesto a vyčkať do príchodu EOD tímu. Riadenie rizika znamená vykonanie krokov, ktoré zabezpečia odstránenie, zníženie alebo riadenie určitého stupňa rizika.

(8) Podporujúci tím (EOD) na likvidáciu nevybuchnutého výbušného materiálu (UXO) vykonáva činnosť v prospech podporovaných jednotiek. Úspešná ochrana bojovej sily závisí od spolupráce medzi podporovanými a podporujúcimi jednotkami. Veliteľ EOD tímu zabezpečí miesto podľa pripraveného plánu zásahu v súčinnosti s veliteľom podporovanej jednotky.

(9) Ženijné jednotky, muničný personál, vojenská polícia, doprava, muničná služba, letecká doprava, hasiči a zdravotnícky personál sú niektoré služby, ktoré môžu podporovať rozsiahle operácie na odstraňovanie UXO.

Š I E S T A   H L A V A

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Čl. 95

Zrušovacie ustanovenia

Zrušujú sa:

1. Služobná pomôcka Metodika výcviku malých ženijních jednotek, skupin a odřadů (evid. zn. Žen-51-4) vydaná v roku 1984,
2. 1. doplnok k Žen-51-4 vydaný 15. októbra 1985,
3. 2. doplnok k Žen-51-4 vydaný 23. novembra 1999.

Čl. 96

Účinnosť

Tento vojenský predpis nadobudne účinnosť 1. júna 2009.

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

AM-50	– automobilový most
AŽ	– autožeriav
ČPZ	– čelná pochodová záštita
DO	– deštrukčný oddiel (demolition battalion)
dr AM-50	– družstvo mostných automobilov
DSk	– deštrukčná skupina (demolition firing party)
EOD	– likvidácia výbušného výzbrojného materiálu (explosive ordnance disposal)
GPS	– globálny navigačný systém na určovanie polohy (Global Positioning System)
G3	– odbor pre plánovanie a riadenie operácií
JONO	– jednotka ochrany ničeného objektu (demolition guard)
KN	– kolesový nosič
MT	– mostový tank
OdSk	– odtarasovacia skupina (obstacle clearing party, breaching party)
OOdd	– odtarasovací oddiel (obstacle clearing team)
OZP	– oddiel na zabezpečenie pohybu (movement support team, detachment)
PMS	– pontónová mostová súprava
PM-55	– prepravník mosta
ponr	– pontónová rota
PPMiPo	– protipechotné mínové pole (anti-personnel minefield)
PTMiPo	– protitankové mínové pole (antitank minefield)
PV	– pátracie vozidlo
PZV	– pojazdný zemný vrták
RH	– roznetová hliadka (demolition guard)
SPsH	– samostatná prieskumná hliadka (unsupported reconnaissance patrol)
SkPN	– skupina prípravy ničenia (demolition party)
SkÚC	– skupina úprav ciest (party on the organization route)
SSk	– sprievodná skupina (escort party)
TNT	– trhavina (trinitrotoluén)
UTM	– univerzálny súradnicový systém (Universal Transverse Mercator)
UXO	– nevybuchnutá munícia (unexploded ordnance)
žkč	– ženijná komunikačná čata
žodtdr	– ženijné odtarasovacie družstvo
ŽPozH	– ženijná pozorovacia hliadka (engineer surveyance patrol)
žpsdr	– ženijné prieskumné družstvo
ŽPsH	– ženijná prieskumná hliadka (engineer reconnaissance patrol)
žtr	– ženijná technická rota

O B S A H

Prvá hlava. Základné ustanovenia	3
Predmet vojenského predpisu	3
Základné pojmy	3
Druhá hlava. Všeobecné zásady	5
Význam každodennej prípravy ženijných jednotiek	5
Vyčleňovanie skupín, oddielov a jednotiek.....	5
Oddiel na zabezpečenie pohybu	6
Sprievodná skupina	6
Skupina na úpravu ciest	7
Ženijná prieskumná hliadka	7
Ženijná pozorovacia hliadka	7
Deštrukčný oddiel	8
Vytváranie iných ženijných skupín	8
Použitie malých ženijných jednotiek pri umožňujúcich aktivitách	9
Ženijná podpora pri plnení ďalších úloh brigády	11
Zriaďovanie mínových polí z rozptýľovaných mín	11
Zriaďovanie mínových polí	12
Tretia hlava. Výcvik a materiálne a technické zabezpečenie	
výcviku malých ženijných jednotiek, skupín a oddielov	12
Plánovanie výcviku	12
Využitie metód výcviku	12
Výcvik v predmetoch odbornej prípravy	13
Zvládnutie problematiky v jednotlivých predmetoch odbornej	
prípravy ženijných jednotiek	13
Využitie prístrojov a pomôcok	15
Výcvik na plnenie úloh sprievodnej skupiny	15
Význam nepretržitého výcviku	16
Výcvik na plnenie úloh skupiny na úpravu ciest	17
Výcvik na činnosť v ženijnej prieskumnej hliadke	17
Výcvik na činnosť v krycích silách	19
Výcvik ženijných jednotiek na plnenie úloh ženijnej podpory	
v aeromobilných operáciách	21
Výcvik na činnosť v deštrukčnej skupine	22
Činnosť v jednotke ochrany ničeného objektu	23
Výcvik na činnosť skupiny prípravy ničenia	24
Výcvik na činnosť v roznetovej hliadke	25
Výcvik na činnosť v odtarasovacej skupine a oddiele	26
Štvrtá hlava. Zásady bojového použitia malých ženijných jednotiek,	
skupín a oddielov	27

Všeobecne	27
Oddiel na zabezpečenie pohybu	28
Úlohy oddielov pri zabezpečení presunu	33
Činnosť v priebehu útoku	34
Vykonávanie súčinnosti	34
Velenie oddielu na zabezpečenie pohybu	35
Dokumentácia veliteľa oddielu	36
Sprievodná skupina	36
Postup sprievodnej skupiny	36
Miesto sprievodnej skupiny pri postupe na brániaceho sa nepriateľa ..	37
Úlohy sprievodnej skupiny	38
Vybavenie sprievodnej skupiny	38
Vykonávanie súčinnosti	39
Stanovenie úloh sprievodnej skupine	39
Spôsoby vydávania rozkazov	40
Skupina na úpravu ciest	40
Zloženie a vybavenie skupiny na úpravu ciest	41
Stanovenie úloh na úpravu ciest	41
Najdôležitejšie úlohy pri úprave ciest	41
Velenie	41
Ženíjňá prieskumná hliadka	41
Činnosť samostatnej prieskumnej hliadky	42
Úlohy na vykonanie ženijného prieskumu	43
Zhromažďovanie ženijných údajov	43
Činnosť ženijnej prieskumnej hliadky	44
Zloženie a vybavenie ženijnej prieskumnej hliadky	44
Obsah operačného rozkazu	44
Ženíjňá pozorovacia hliadka	45
Ženíjňé jednotky v krycích silách	46
Začlenenie ženijných jednotiek	47
Opatrenia ženijnej podpory	48
Podriadenosť veliteľov ženijných jednotiek	49
Ženíjňá jednotka pri podpore brigády v aeromobilnej operácii	49
Faktory ovplyvňujúce vybavenie ženijnej jednotky	49
Miesto prípravy ženijných jednotiek	49
Úlohy ženijnej podpory	50
Stanovenie úloh ženijnej jednotke	50
Spôsob prípravy ženijnej jednotky	51
Rozsah úloh ženijnej podpory	51
Vyčlenenie ženijných jednotiek na plnenie úloh ženijnej podpory	51
Rozdelenie ženijných jednotiek	52

Vykonávanie súčinnosti	52
Príprava veliteľov družstiev a ich príslušníkov	53
Velenie ženijnej jednotke	53
Deštrukčná skupina (oddiel) a rozsah plnených úloh	53
Zodpovednosť za vytvorenie deštrukčnej skupiny (oddielu)	54
Deštrukčná skupina (oddiel) na dôležité ničenie	55
Rozdelenie zodpovednosti pri príprave objektov na ničenie	56
Vedenie dokumentácie	56
Súčinnosť pri plnení úloh	57
Vydávanie rozkazov podriadeným	57
Spojenie a komunikácia	57
Jednotka ochrany ničeného objektu	57
Skupina prípravy ničenia	58
Roznetová hliadka	58
Spojenie a komunikácia	60
Zodpovednosť veliteľov	60
Odovzdávanie rozkazov a signálov	61
Piata hlava. Ženijná podpora iných činností	61
Vytváranie iných skupín	61
Organizovanie prípravy malých ženijných jednotiek	61
Pyrotechnické zabezpečenie nasadenia bojových jednotiek	62
Šiesta hlava. Záverečné ustanovenia	63
Zrušovacie ustanovenia	63
Účinnosť	63

Prílohy

1. Zoznam použitých skratiek	64
------------------------------------	----

Zodpovedný funkcionár: generálmajor Ing. Milan MAXIM

Redaktor: Ing. Emil SOJKA

Autorský kolektív: pplk. Ing. Miroslav MARCIN

kpt. Ing. Róbert CSÁSZÁR

Ing. Emil SOJKA

mjr. Ing. Dalibor JELÍNEK

por. Ing. Ján KECSKÉS

npor. Ing. Pavol ŽÍDEK

kpt. Ing. Rastislav DUBOVECKÝ

kpt. Ing. František MIHALOVIČ

npor. Ing. René HEČKO

npor. Ing. Róbert DLUGOŠ

kpt. Ing. Rastislav BARBUŠ

por. Ing. Ľubomír PAVLÍK

Legislatívnotechnická úprava: Ing. Peter GONDKOVSKÝ

Redakčná úprava: pplk. Ing. Slavko BUČKO

PhDr. Ján DOLINAY

Predpis pridelený podľa rozdeľovníka